

SZAKMAI PROGRAM

Szent Gergely Támogatott Lakhatás

Készült: 2021. 05.

Schenk Lászlóné
elnök

Tartalom

1 Alapelvek	4
<i>1.2 Általános adatok.....</i>	5
A fenntartó	5
A támogatott lakhatás	5
<i>1.3. A Támogatott Lakhatás szolgáltatás céljainak leírása:.....</i>	5
2 A program bemutatása, a létrejövő kapacitások szolgáltatási elemek, tevékenységek	5
2.1.1 A jelenlegi lakóotthoni ellátásról:	5
2.1.2 A támogatott lakhatásra vonatkozó jogszabályi környezet.	6
2.1.3 A támogatott lakhatás célja	7
<i>Lakhatás céljára szolgáló ingatlan</i>	8
2.1.4 A támogatott lakhatással létrejövő kapacitások	8
2.1.5 A szolgáltatások biztosításának módja	9
2.1.6 Szent Gergely Támogatott Lakhatás infrastrukturális jellemzői	9
2.1.7 Szolgáltatási elemek nyújtása saját TL-en belül.....	9
2.1.8 A Szent Gergely Támogatott Lakhatás az ASZ Tanácsadó és Szolgáltató Központ Nappali Ellátóval kötendő Megállapodás útján biztosítja:.....	21
2.1.9 A Szent Gergely Támogatott Lakhatás a HELP Nonprofit Kft Támogató szolgálatával kötendő Megállapodás útján biztosítja:	21
2.1.10 Közszolgáltatásokhoz, különösen az egészségügyi szolgáltatásokhoz, foglalkoztatáshoz való hozzáférés megléte, biztosításának módja.	22
3 Az ellátandó célcsoport megnevezése és bemutatása:	23
3.1.1 Az autizmus jellemzői:.....	23

Esőemberekért Egyesület
Szent Gergely Támogatott Lakhatás

3.1.2 Az értelmi fogyatékoság jellemzői.....	25
3.1.3 Az ellátandó célcsoport egyéb jellemzői:	26
3.1.4 A támogatott lakhatás által nyújtott szolgáltatások célja, feladata.....	26
4 Más intézményekkel történő együttműködés módja.....	27
5 Ellátási szükséglet.....	28
6 A jelenlegi lakói kör ellátási szükségletei	28
<i>A szükségletekhez igazított humán erőforrás biztosítása</i>	<i>30</i>
7 Általános szabályok – Együttélési szabályok	30
<i>Az ellátás igénybevétele módja.....</i>	<i>32</i>
<i>Tájékoztatási kötelezettség</i>	<i>34</i>
8 Az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások:	35
FÜGGELÉK	38
<i>SAJÁT FELMÉRŐ ESZKÖZ 10-ES SKÁLÁN</i>	<i>38</i>
<i>Önálló szabadidő.....</i>	<i>40</i>
<i>Társas szabadidő</i>	<i>41</i>
<i>Feladatanalízis.....</i>	<i>42</i>
<i>Receptív kommunikáció</i>	<i>43</i>
<i>Expresszív kommunikáció</i>	<i>44</i>
<i>Szimbólumszint.....</i>	<i>45</i>
<i>MUNKAKÉSZSÉGEK, MUNKAVISELKEDÉS FELMÉRÉSE</i>	<i>46</i>
<i>EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERV (AUTIZMUS-SPECIFIKUS ELEMEL)</i>	<i>47</i>

Esőemberekért Egyesület
Szent Gergely Támogatott Lakhatás

MELLÉKLETEK	51
Melléklet1	51
<i>Melléklet 2.....</i>	65
<i>Melléklet 3.....</i>	66
<i>SZERVEZETI - ORGANOGRAM</i>	66

1 Alapelvek

A támogatott lakhatás a fogyatékos személyek, a pszicho-szociális fogyatékos személyek/pszichiátriai betegek - ide nem értve a demens személyeket - és a szenvedélybetegek részére biztosított szolgáltatás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja a lakhatási szolgáltatást, az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében a mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt, a közszolgáltatások és a társadalmi életben való részvételt segítő más szolgáltatások igénybevitelében való segítségnyújtást. A szolgáltatást igénybevevő komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén a felügyeletet, az étkeztetést, a gondozást, a készségfejlesztést, a tanácsadást, a pedagógiai segítségnyújtást, a gyógypedagógiai segítségnyújtást, a szállítást, a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtást.

A szolgáltatási gyűrűben olyan szolgáltatások széles körét kell létrehozni, amelyek elhárítják a részvétel akadályait és biztosítják az általános, többségi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, ezáltal hozzájárulnak a társadalmi befogadáshoz.

A szolgáltatásokkal történő támogatások és a többségi társadalmi befogadás valósul meg a támogatott lakhatással.

A támogatott életvitel a lehető legönállóbb életvitel melletti közösségi befogadást együttesen jelenti:

- a) a fogyatékossgal élő személyeknek másokkal azonos alapon lehetőségük van lakóhelyüknek és annak megválasztására, hogy hol és kivel élnek együtt, és nem kötelezhetőek bizonyos megszabott körülmények között élni;
- b) a fogyatékossgal élő személyek számára hozzáférési lehetőséget biztosítanak többféle otthoni, intézményi és egyéb közösségi támogató szolgálathoz, beleértve azt a személyes segítséget, mely a közösségben éléshez és a közösségbe történő beilleszkedéshez, valamint a közösségtől való elszigetelődés és kirekesztődés megelőzése céljából szükséges;
- c) a mindenki számára nyújtott közösségi szolgáltatások és létesítmények azonos alapon hozzáférhetőek a fogyatékossgal élő személyek számára is, és igényeikhez igazítottak.

Valamennyi szociális szolgáltatásra, így a támogatott lakhatásra is jellemző alapelv a törekvés: a teljes körű közösségi részvételre; a választás és irányítás szabadságára; a személyközpontú támogatásra; a szolgáltatásnyújtás folyamatosságára; a lakhatás és a támogatás helyszínének lehetőség szerinti szétválasztására.

A támogatott döntéshozatal elvének alkalmazása a mindennapokban:

A döntések szabadsága valamennyi ember számára az életminőség egyik legfontosabb mércéje. A magas támogatási szükséglettel bíró személyek, a jogilag teljes korlátozás alá helyezett esetben is meg kell adni a döntés lehetőségét a napi gyakorlatban. Pl. mit szeretne enni, inni? – melyik pulóverét vegye föl? – a szabadidejében mit csinál szívesebben? – kivel időzik szívesebben? Ezek mind olyan kérdések, amelyek naponta előfordulnak a TL-ben, s amelyekre a fogyatékos személy is tud válaszolni.

Esőemberekért Egyesület
Szent Gergely Támogatott Lakhatás

Meg kell adni a tévedés lehetőségét is. Előfordulhat, hogy valaki rosszul dönt, de ezt a megfelelő támogatással, a döntés következményeinek értelmezésével a hasznára fordíthatja.

I.2 Általános adatok

A fenntartó

Neve: Esőemberekért Egyesület

Nyilvántartás vezető bíróság neve: Komárom-Esztergom Megyei Bíróság

Nyilvántartási szám: 11-02-0001177

Alapítvány képviselője: Schenk Lászlóné

Számlaszáma: 11740047-20127523-00000000

Számlavezető intézmény neve, címe: OTP Bank Nyrt. Tatai Fiók. 2890. Tata, Ady Endre u. 1-3.

A támogatott lakhatás

Neve: **Szent Gergely Támogatott Lakhatás** (továbbiakban: támogatott lakhatás)

Lakhatást biztosító ingatlan: 2890. Tata, Fürdő u. 24.

Ellátott személyek száma: 8 fő

A támogatott lakhatás ellátási területe: Magyarország közigazgatási területe

Telefon száma: 06-34/589685

E-mail címe: esotata@t-online.hu

Web lap: eso-tata.hu

Működésének kezdete: 2021.

Ágazati azonosító:

I.3. A Támogatott Lakhatás szolgáltatás céljainak leírása:

A szakmai program célja, hogy meghatározza, a vonatkozó jogszabályok és egyedi sajátosságok alapján az Intézmény szakmai tevékenységét, ennek érdekében megállapítsa:

- a szolgáltatás célját, így különösen
- a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását,
- más intézményekkel való együttműködés módját,
- az ellátandó célcsoport megnevezését,
- a fenntartó mely szolgáltatási elemeket biztosítja,
- az ellátás igénybevételének módját,
- a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját.

2 A program bemutatása, a létrejövő kapacitások szolgáltatási elemek, tevékenységek

2.1.1 A jelenlegi lakóotthoni ellátásról:

2001.09.10-től az Esőemberekért Egyesület (mint fenntartó) **Szent Gergely Lakóotthon** országos ellátási területtel 9 férőhelyen lakóotthoni ellátást nyújtott (fogyatékos személyek ápoló-

gondozó célú lakóotthona), valamint Tata ellátási területen fejlesztő foglalkoztatást biztosít. A bejegyzett foglalkoztatási helyek címe:

- 2890. Tata, Fürdő u. 24.
- 2890. Tata, Somogyi Béla út 39.
- 2890. Tata, Ady Endre u. 40.

A foglalkoztatottak száma: 9 fő

A fenntartó a lakóotthoni ellátást támogatott lakhatásként kívánja tovább működtetni.

2.1.2 A támogatott lakhatásra vonatkozó jogszabályi környezet.

Törvényi és rendeleti háttér:

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. törvény (a továbbiakban:Szt.)
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet (a továbbiakban szakmai Rendelet)
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: Ir.)
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Sznyr.)
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban:Tr)
- Az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzéséről és vizsgakövetelményeiről szóló 81/2004. (IX. 18.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: SZCSM rendelet)
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- A fogyatékos személyek alapvizsgálatáról, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatról, továbbá a szociális intézményekben ellátott személyek állapotának felülvizsgálatáról szóló 92/2008. (IV. 23.) Kormányrendelet
- A súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII.9.) Kormányrendelet
- Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló1997. évi XLVII. törvény
- Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.)
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.)
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet
- A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet

- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet.
- a mindenkor hatályos költségvetési törvény.

2.1.3 A támogatott lakhatás célja

Definíció: Az életkorhoz, egészségi állapothoz, családi állapothoz vagy helyzethez igazított, rövid vagy hosszú távú lakhatási lehetőség, amely elősegíti a személyes biztonságot és az emberi méltóság megőrzését, a tanulásban, a foglalkoztatásban és a közösségi életben való részvételt, illetve a családtagok közötti kapcsolat fenntartását.

Cél:

A fogyatékos, szenvedélybeteg, pszicho-szociális fogyatékos személy számára az egyén komplex szükségletfelmérése alapján nyújtott lakhatási- és a támogatott lakhatás szolgáltatásnyújtási körébe tartozó szolgáltatásokkal az érintett személyek biztonságát, emberi méltóságának megőrzését, a tanulásban, a foglalkoztatásban és a közösségi életben való részvételét, a családtagokkal való kapcsolattartásának lehetőségét és fenntartását biztosítja.

A támogatott lakhatás szolgáltatás a szükségleteknek megfelelően kialakított lakó ingatlanban, a közösen lefektetett együttélési szabályok keretei között, a szakmai programban megfogalmazottak alapján, a szolgáltatási gyűrű szolgáltatóival együttműködésben valósul meg.

Az ellátott szükségleteihez illeszkedő módon, természetes és professzionális támogatói hálózat létrehozásával és működtetésével támogatni a lehetőség szerinti önállóbb életvitel kialakítását és fenntartását a szociális ellátórendszer kapacitásain belül:

- személyközpontú, egyénre szabott szolgáltatások, támogatások, programok nyújtásával,
- csoportos és a képviseleti megoldások mellőzésével döntési szabadság biztosítása az egyén elvárásaihoz és igényeihez igazodó lakhatási és támogatási forma megválasztásában,
- az egyén meglévő képességeire építve - a lakhatás és a mindennapi életvitel támogatásának különválasztásával - lehetőség biztosítása az önállóbb életvitelhez szükséges új készségek elsajátítására.

Természetes támogatói környezetet a támogatott lakhatást igénybevevő családja jelenti, szülei, testvérei. A támogatott lakhatást igénybevevő teste (egészségi állapot, testápolás, ruházat), a közvetlen mikrokörnyezete (bútorai, a lakrészének kiegészítő tárgyai), mindezek rendben- és karbantartása tartozhat a természetes támogatói körhöz, mint szülői-, hozzátartozói gondnoki feladatkör.

A lakhatási célú ingatlanokhoz kapcsolódó épületüzemeltetési feladatok elvégzéséről, melyek a garanciális feltételek és a karbantartások ütemezésének ismeretében kerültek megtervezésre, az intézményvezető gondoskodik.

A támogatott lakhatás - az engedélyezett férőhelyszámon felül - biztosíthatja az ellátást igénybevevőről gondoskodó szülő, egyéb hozzátartozó, illetve az ellátást igénybevevő kiskorú gyermekének elhelyezését. Az elhelyezés alapfeladatot meghaladó szolgáltatásnak minősül.

A támogatott lakhatás további célja, megadni a fogyatékos személyek számára a szabadságot és egyben a szükséges támogatást, hogy életük minden területén - lehetőség szerint önállóan dönthessenek és élhessenek. Tiszteletben tartva az önrendelkezésüket, szabadságukat, egyenrangú félként fogadva el őket.

A támogatott lakhatás életszemlélet és e mentén az életvitel megváltoztatása mellett döntött fogyatékos személyek segítése, illetve ezen döntés ösztönzése, másrészt a társadalmi integráció elősegítése.

A speciális szükséglettel rendelkező személyek problémáikhoz illeszkedő szolgáltatás kialakítása a szociális intézménytől együttműködést és rugalmasságot igényel. Az intézménynek saját arculata alapján kell a megfelelő szolgáltatást, a többi szolgáltatóval együttműködve, biztosítani.

Lakhatás céljára szolgáló ingatlan

A lakóingatlan Tata város tatai városrészének központjában helyezkedik el, gyalogosan öt perc távolságra a Kossuth tértől, a busz helyi- és távolsági közlekedésű végállomástól és az Öreg-tótól. A környezetében ugyancsak öt perces gyaloglással elérhetők üzletek, boltok, szolgáltatók posta, gyógyszertár, szakrendelő és fekvőbeteg-ellátó helyek. Az ingatlan két bejárattal rendelkezik, az egyik közvetlenül nyílik a Fürdő utcára, ahová épületen belül néhány lépcsőfok megtétele után lehet eljutni, a másik bejárat az udvaron keresztül, rámpával és járdával közelíthető meg, egy védett közre néz. A támogatott lakhatásra szolgáló főépület összes alapterülete 490 m².

2.1.4 A támogatott lakhatással létrejövő kapacitások

A Szent Gergely Támogatott Lakhatás a személyes gondoskodás keretébe tartozó - szakosított ellátást biztosítja:

- támogatott lakhatás 8 férőhellyel

- az ellátás típusa: fogyatékos személyek támogatott lakhatása

A támogatott lakhatás a fogyatékos személyek részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önállóbb életvitelének elősegítését, fenntartását szolgálja.

2.1.5 A szolgáltatások biztosításának módja

A szolgáltatás, a támogatott lakhatást megalapozó komplex szükséglet felmérés eredményeként elkészített **szolgáltatási tervben** megfogalmazott az egyén szükségleteihez igazodó és meglévő képességeire építő szolgáltatás formájában valósul meg. A szolgáltatást igénybe vevő ellátottak új helyzetéhez kapcsolódó készségek és képességek elsajátításához az intézmény

- Az Esőemberekért Egyesület fenntartásában működő
 - o ASZ Tanácsadó és Szolgáltató Központ Nappali Ellátó intézmény,
 - o akkreditált és fejlesztő foglalkoztató

a HELP Nonprofit Kft Támogató Szolgálatával együttműködésével, illetve a saját TL-en belüli szervezéssel biztosítja.

2.1.6 Szent Gergely Támogatott Lakhatás infrastrukturális jellemzői

8 fő számára kialakított lakóházban (2890. Tata, Fürdő u. 24.) támogatott lakhatás fogyatékos személyek részére a Szt.75.§. (2) bekezdésének b) pontja szerint.

A lakhatásra szolgáló főépület földszint + tetőtérből áll. A földszinten a közösségi helyiségek kaptak teret, a közös vizesblokk és mosókonyha, kazánház. Egy vendégszoba vizesblokkal, iroda és tornaszoba kis raktárral került még kialakításra a földszinten. Az átlagos felszereltséggel rendelkező konyha és étkező, nappali és közlekedő folyosó egy légtérben található. A nappalit az étkezőtől szekrényfal választja el, amely a szabadidős tevékenységeket szolgáló eszközök és játékok. illetve az étkező oldalon a egyes edények tárolására szolgál. A nappaliban egy nagyobb asztal székekkel az egyéni fejlesztéseket, a közös megbeszéléseket, a strukturált időtöltést szolgálja számítógépekkel, tablettákkal felszerelve, az ülőgarnitúra szekrénysorral a közös szabadidős tevékenységeknek, foglalkozásoknak ad helyet. A nappali közvetlen terasszal, kertkapcsolattal rendelkezik. Széles lépcső kétoldali korláttal vezet föl a tetőtéri részbe, ahol a folyosóról nyíló 6 db egyágyas lakóblokk található: szoba, fürdőszoba és előtér beépített szekrényekkel valamint 1 db kétágyas szoba, a tér fallal elválasztott a két lakó között, hozzátartozó fürdőszobával és előtérrel. Ezen a szinten található még egy egyéni mozgásfejlesztést célzó blokk, vizesblokkal ellátva. A közös folyosó három franciaerkéllyel néz az udvarra.

A lakhatásra szolgáló főépülethez csatlakozik az udvarról megközelíthető foglalkoztatási célt szolgáló épületrész, amelyben helyet kapott a gyümölcsaszaló helyiség, egy csomagolóanyag-raktár, egy öltöző, egy készáru raktár, egy műhely és a tetőtéri részben egy többfunkciós helyiség, ahol a termékek csomagolása, és kiegészítő terápiás tevékenységek – vizuális fejlesztés, képzés, kézműves tevékenységek zajlanak.

2.1.7 Szolgáltatási elemek nyújtása saját TL-en belül

Esetvitel

Az igénybevevő szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybevevő saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

Célja az igénybevevő támogatása célok elérésében, konfliktuskezelésben, döntéshozásban, problémamegoldásban, kapcsolattartásban, érdekképviselésben és szociális kompetenciák fejlesztésében való együttműködő támogatás biztosítása. Minden olyan tevékenység, amely az igénybe vevőt ügyeinek vitelében, nem a közvetlen környezetében nyújtott segítség.

- a) önállóbb életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett *esetvitelt*,
- b) a közszolgáltatások és a *társadalmi életben való részvételt segítő* más szolgáltatások igénybevitelében való segítségnyújtást,
- c) az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén

Az egyéni szolgáltatási tervben rögzített szolgáltatások megszervezésén túl az egyéni esetvitel segítése lehet például: családi kapcsolatok ápolásának támogató segítése. Egyéni igények felmérése és az igény megvalósulásának segítése. ***Ezt a feladatot az esetfelelős és az intézményvezető közösen végzi.***

Étkezés – hidegétel és kiegészítő ételek támogatott lakhatáson belül kerülnek megszervezésre, a melegétel szolgáltatótól történő vásárlással. A jelenlegi szállítói szerződés élő és folyamatos.

Az ellátottak önellátási képességeire és a hasznos időtöltés elvére építve az alábbi tevékenységeket önállóan vagy kis segítséggel végzik a támogatott lakhatásban élő ellátottak:

- Étrend összeállása
- alapanyagok bevásárlása,
- a ház körüli kertben általuk termesztett zöldségek felszedése, és megtisztítása
- főzésben való segítség
- terítés elkészítése: tányérok, evő eszközök, szalvéta kirakása
- étkezés után a mosatlan leszedése,
- elmosogatása.

Az étkeztetés keretében főétkezőként legalább napi egyszeri meleg ételt kell biztosítani. Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára a szolgáltatást igénybevevő részére diétás étkeztetést kell biztosítani.

Az igénybevevők étkeztetése keretében legalább napi háromszori étkezést - ebből legalább egy alkalommal meleg ételt - kell biztosítani. A kiskorúak a főétkezéseken kívül naponta legalább kétszer kiegészítő étkeztetésben részesülnek. Ha az étkeztetést igénybevevő egészségi állapota indokolja, részére - orvosi javaslatra - az orvos előírásainak megfelelő étkezési lehetőséget (pl. diéta, gyakoribb étkezés) kell biztosítani. A fekvőbetegek ellátása során gondoskodni kell a rendszeres folyadékbevitelről.

Azon ellátottaknak, akik e téren (napi feladatok ellátásához) segítségre, fejlesztésre szorulnak, fejlesztő pedagógus segíti készségfejlesztési technikákkal e hiányosságaik fejlesztésére.

A reggeli, ebéd, vacsora a közös étkezőben kerül elfogyasztásra, a nap folyamán szükséges mennyiségű folyadék szintén biztosított.

Gondozás – támogatott lakhatáson belül kerül megszervezésre

Az igénybevevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, **amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne**, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatás, fejlesztés, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

Az igénybevevővel egyetértve a legjobb életminőség elérése, a társadalmi státusz megtartása: a testi, lelki „jóllét” biztosítása, az ember alapvető igényének, a biztonságérzetnek a támogatott személy tudatában tartása. A hangsúly a definícióban azon van, hogy "saját maga tenné meg, ha erre képes lenne" - a legjobb életminősége érdekében. Beletartozik a testi/fizikai ellátás és a mentális gondozás, ez utóbbi mélyebb célcsoport-specifikus ismereteket, tudást igényel.

A gondozás a *felügyelet*nél több, kapcsolódik a készségfejlesztéshez, a kialakult készségekre és az igénybevevő ehhez képest elvárható aktív részvételére épül. Szóbeli, illetve gesztusokkal történő támogatással, megerősítéssel, a részleges, illetve teljes fizikai támogatás szükség szerinti minimalizálása, az önkiszolgálási szint megtartása, stabilizálása történik. A gondozás az összes életterületen, számos differenciált tevékenység és beavatkozás formájában nyújtható szolgáltatási elem.

Az igénybevevő testével, alapvető biztonságérzetével összefüggő tevékenységek sora: a testi higiéniai, tisztálkodással, öltözködéssel, gyógyszerek alkalmazásával, az étkezéssel összefüggő segítések, a mikrokozmoszban az önkiszolgálási folyamatok segítése (pl. ruházat, tisztálkodási szerek kikészítése).

A gondozás tartalma a figyelemmel kíséréssel túli szóbeli, vizuális, augmentatív, alternatív vagy gesztusos támogatás vagy intenzív motiválás, részleges vagy teljes fizikai támogatás alkalmazásával a komplex szükségletfelmérésben megjelölt életterületeken.

A személyes gondoskodást nyújtó személynek ismernie kell a támogatott személy kommunikációs korlátait, lehetőségeit, és eszközeit.

❖ Gondozás autizmussal élők esetében

Az elemet szükséges két részre bontani: *fizikai és mentális gondozásra*.

A fizikai gondozás esetében az autista személy értési- és közlési szintjének megfelelő vizuális eszközöket alkalmazunk, amelyeket a gyógypedagógus irányításával készítünk el. Ezek az egyes tevékenységek folyamatábrái, melyek részletezettsége az egyéntől függ. A gondozás során meg kell figyelni, mely tevékenységek mely lépéseinél van „elakadás”, ami miatt nem tud továbblépni a folyamatban az autista személy. Ezt mindenképpen jelezni kell a gyógypedagógus felé, aki a részletezettségen fog változtatni – újabb lépést iktat be. Ha a megfigyeléseink alapján már

kevesebb képkártya is elég a folyamat végrehajtásához, azt is jelezni szükséges – fölöslegesen nem kell túl részletezni a folyamatot. Fontos, hogy a folyamatábrákon túl az egyes tárgyaknak, a személyes holminak a helye állandó legyen, annak a vizuális megerősítése is mindig látható legyen. Pl. a szekrényekre, fiókokra ki kell tenni, hogy azok mit tartalmaznak, ezzel fokozhatjuk az autista személy önállóságát, az önálló cselekvéseit. Amennyiben ezen felül is vannak olyan számára kivitelezhetetlen cselekvések, melyek fizikai promtolást vagy helyettes cselekvést igényelnek, azokat mindig egyforma módon, ugyanolyan sorrendiségben végezzük. Zavart okozhat, ha pl. a reggeli rutin fogmosásnál a helyettesítő cselekvés fordított: először lent mossa valaki a fogát, aztán fent, majd egy másik segítő személy először fönt, majd lent. Az ilyen apró zavarok felhalmozódhatnak egy-egy autista személyben, amely azután viselkedés-eltéréshez vezet.

Amennyiben a folyamatábra alapján önálló a tevékenység, akkor a folyamat ellenőrzésére beiktatunk egy-egy „ellenőrzést kérek” kártyát, amellyel a tevékenység pontosságát és alaposságát is garantáljuk.

Ugyanezen metodikák alkalmazása történik a háztartáspótló segítségnyújtás és a felügyelet szolgáltatási elem kapcsán.

A mentális gondozás során az autista személyben nagyon gyakran megjelenő negatív gondolatok terelése a feladat. Ilyenkor lezárjuk a negatív gondolatmenetet és azonnali cselekvésre ösztönözzük a személyt. A kommunikációnk egyszerű, csak neki szóló legyen és a negatív gondolatokból való kizökkenés legyen a cél. Alkalmazzunk beszéd helyett vizuális eszközt, vagy egészítsük ki azzal a mondandónkat. Törekedjünk a pontos, konkrét, világos és rövid megfogalmazásra. Kerüljük az iróniát, a képes beszédet, a szimbólumokat. Adjunk elegendő időt a megértésre, ne türelmetlenkedjünk, ne süssük őt.

Nagyon gyakran várunk el olyan feladatvégzést az autista személyektől, amely számára nehéz, frusztráló. A kedvenc időtöltésnél az autista személy is hajlamos arra, hogy vég nélkül végezze (pl. zenehallgatás). Ilyenkor „belesüpped” a tevékenységbe, amiből azután nagyon nehezen mozdul ki. Használjunk időt, vagy mennyiséget jelző eszközöket (timert vagy darabszámra tegyük ki a feladatot), ezzel látja, hogy véges a cselekvés. A motivációs eszközkészletéből válasszon magának jutalmat, melyet az adott feladat sikeres elvégzéséhez kötünk (Motivációs tábla). Lépjünk tovább a napirendjében: „Menj a napirendedhez” – hangozzon el sokszor.

❖ Gondozás értelmi fogyatékos személyek esetében

Értelmi akadályozott, tanulásban akadályozott személyek esetében ritkán merül fela teljes fizikai támogatás szükséglete, azaz, hogy a gondozás szolgáltatási elem keretében az előzőekben felsorolt tevékenységeket a szolgáltatást igénybevevők helyett végezzék el a közvetlen támogatást nyújtó munkatársak, amely során az igénybevevők csak passzív résztvevők. Az önellátás, személyi függetlenség, személyi higiénia, egészségmegőrzés, mobilitás életterületeken való támogatás személyes, intim jellege miatt is kiemelten fontos a kompetencia megszerzésének támogatása, azaz, hogy az adott területeken minél nagyobb önrendelkezéssel és önállósággal végezhesse a szükséges tevékenységeket a szolgáltatást igénybevevő. Természetesen felmerülhet intenzív gondozási szükséglet is, ebben az esetben elérendő célként, fontos az illető minél nagyobb mértékű bevonása az önellátás tevékenységeibe, illetve a lehetőség szerinti legmagasabb

fokú önállóság elérése. E területeken is nagyon fontos építeni az igénybevevők már megszerzett készségeire és csak azokban a tevékenységekben és oly módon támogatni őket, ahol, és amire szüksége van, s ahol elakad az egyes tevékenységek végzésekor. Sokszor a teljes fizikai támogatás helyett elegendő a szóbeli támogatás, a biztonságot adó jelenlét és figyelemmel kísérés, vagy akár az intenzív motiválás, azonban helyette elvégezni a feladatot csak a még meg nem tanult lépésnél kell, és itt is folyamatosan csökkenteni szükséges a támogatást annak érdekében, hogy az önállósága egyre nagyobb teret nyerjen. Előfordulhat, hogy a gondozás szolgáltatási elemet nyújtó személy maga nem találja az eszközt, a módszert egy elakadáson való túljutáshoz, ekkor szükséges behívni más kompetenciát, pl. gyógypedagógiai támogatást, vagy más szakterületi konzultációnak a lehetőségét igénybe venni. A gondozást végző munkatárs ebben az esetben a gyógypedagógus vagy más kompetens szakember útmutatása alapján, esetleg az általa javasolt segédeszköz használatával, a használat megtanításában közreműködve nyújt támogatást a mindennapi rutinokban. A hatékony támogatás érdekében a fejlesztő attitűdön túl alapfeltétel a bizalmi kapcsolat megléte, a már sokszor említett partneri viszony kialakítása tapintatos, türelmes, empatisz hozzáállás, hiszen az értelmileg akadályozott személyek gyakran érzelmi alapon döntenek a támogatás elfogadásáról, befogadásáról. A beavatkozások tervezésénél alapvetően fontos az igények felmérése és figyelembevétele, összehangolásuk a szolgáltató által biztosított lehetőségekkel (például abban a napszakban biztosítani lehetőséget egy-egy tevékenység elvégzésére, amikor az igényeknek megfelelő több idő áll rendelkezésre, vagy igazodva az igénybevevő életritmusához, napi ritmusához, szokásaihoz). Célcsoportunk esetében a gondozás szolgáltatási elemmel érintett életterületeken különösen körültekintően szükséges értékelni a kockázatokat és fontos tervet készíteni elkerülésükre, hiszen erős kockázati tényezők merülhetnek fel e területeken. Nem ritka, hogy központi intézkedéseket kell alkalmazni a kockázatok kialakulásának megelőzésére. Például, gyakran előfordul, hogy a víz hőfok beállítása nehézséget okoz az igénybevevők számára tisztálkodásnál, egyébként önállóan végzik, ezért keverőcsapok, vagy maximális víz hőfok beállításával elkerülhetők a sérülések. Említhetnénk az erős hatású vegyszerek, tisztítószer, gyógyszerek biztonságos, akár elzárt tárolási lehetőségeinek kialakítását is, ezek szükség szerinti mérlegelését. Ugyanakkor téves azt feltételezni, hogy egy értelmileg akadályozott személy esetében a biztonságos ellátás érdekében nem is feltételezhető, hogy megfelelő óvintézkedések és protokollok alkalmazásával és kellő egyénre szabott felkészítéssel megtanulja használni ezeket a szereket, vagy képessé tehető arra, hogy saját maga gondoskodik gyógyszereinek beszerzéséről, bevételéről. Elképzelhető, hogy csak bizonyos fázisokban lesz szüksége támogatásra, pl. a rendszeres gyógyszer bevételében, de az orvosnál történő felíratást, a vény kiváltását, a biztonságos megőrzést, tárolást önállóan vagy időnkénti monitorozással önállóan végzi, tehát nem igényel teljes támogatást e területen. Hangsúlyozni kell azonban az egyéni kockázat kezelési terv és a felkészítés fontosságát.

Mentális gondozás keretében a gondozó segítő támogatást nyújt számára a napi tevékenységek, szabadidős programok önálló szervezésében, tanácsokkal támogatja, megvalósításra ösztönzi, segíti lebonyolításukat. Pozitív megerősítéssel támogatja a napi rutinok elvégzésében, s a közben felmerülő problémák megoldását praktikus tanácsokkal, illetve a szükség szerinti

beavatkozásokkal- konfliktus esetén például beszélgetés, megnyugtató figyelem átirányítás, eszközeivel - támogatja.

Készségfejlesztés – támogatott lakhatáson belül kerül megszervezésre

Meghatározás: Az igénybevevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.

Célja: A kialakult készségek megtartása, a részben kialakultak fejlesztése vagy még ki nem alakult készségek kialakítása.

❖ Készségfejlesztés autizmussal élők esetében

A készségfejlesztés során elsősorban a szociális megértés és a viselkedés fejlődését segítjük elő. Megfelelő támogatással és tanulással azonban az autizmussal élő emberek, bár egyénenként nagyon változó mértékben, de kompenzálhatják szociális sérülésük következményeit. Ez a tanulási folyamat eltér a megszokottól, lassabb és nehezebb, de kulcsfontosságú az életben való boldogulás szempontjából. „...rájöttem, hogy az emberi viselkedésnek és magatartásának sok olyan íratlan szabálya van, amelyeket rajtam kívül mindenki ismer.” (M. Segar 1997. 8. o.) „Az autistáknak tudományos alapon kell megérteniük azokat a dolgokat, amelyeket a nem autisták ösztönösen is értenek.” (Mark Segar, 1997. 55. o.)

Struktúra és bejósolhatóság: az előrejelzés és a struktúra a szociális készségek fejlesztése terén is alapvetően fontos: az autizmussal élő emberek, éppen úgy, mint bármelyikünk, szívesebben és könnyebben vesznek részt egy olyan társas helyzetben, ahol érthetőek, előre láthatóak az események, világos, hogy mikor van vége az együttlétnek és értik, hogy mi a saját szerepük és teendőjük az adott helyzetben. A különböző események előrejelzésére használhatunk napirendet. A helyszíneket, személyeket megmutathatjuk például fotón, az események, tevékenységek jelzésére használhatunk előre lerajzolt, lefotózott, vagy leírt forgatókönyvet is.

A követelmények, elvárások illesztése a személy fejlődéséhez, megértéséhez: nagyon fontos, hogy a társas együttlét ne legyen túlságosan nehéz vagy kellemetlen. A meglévő társas készségekre építve fokozatosan, csak apránként lépünk tovább - egyszerre csak egy új követelményt támasszunk.¹

Egyértelmű viselkedési szabályok alkalmazása: szabálykártyákat alkalmazzunk, egyszerre csak egy szabály betartását várjuk el, jutalmazunk a helyes viselkedést.

Érzelmek azonosítása: nehéz mások érzelmeit – de akár a saját érzelmeket is beazonosítani. Az arckifejezések, mások viselkedésének „dekódolása” nehézséget okoz.

Az Ö.T.V.E.N.² kézikönyv használata segítséget nyújt a fejlesztésekhez. Az ÉN-könyv segítség az önismerethez, a társas viszonyok megértéséhez. A Személyes napló az eseményeken keresztül a saját érzelmek, mások érzelmeinek megértését segíti, az élménymegosztást szolgálja.

¹<https://aosz.hu/esoember/a-szocialis-megertes-es-viselkedes-fejlodesenek-elosegitesi-2/>

²Fiona Speirs: Ö.T.V.E.N. - Önismeret, Társas Viselkedés és Egészségnevelés Geobook Hungary Kiadó, 2014

A Szociális történetek³ segítenek megérteni azt, hogy mit, hogyan, milyen helyzetben kell tenni egy társas kapcsolatban

Az egyéni, kétszemélyes helyzetben szervezett készségfejlesztési alkalmakon túl ajánlott kortársakkal, csoportosan szervezett fejlesztést célzó programokat szervezni, mindig figyelembe véve az egyéni fejlesztési célokat.

Mindemellett a készségfejlesztés egyéb területein alkalmazzuk a cselekvéssorok felbontását, majd összekapcsolását, az ismétléseket, gyakorlásokat, melyeket vizuálisan erősítünk meg. Valamennyi elvárt eredményhez társítunk motivációt az egyéni vágyak alapján összeállított motivációs készletből.

Készségfejlesztés értelmi fogyatékosok esetében

❖ Értelmi fogyatékos személyek célcsoportja esetében

A készségfejlesztés speciális módszerei

Nagyon fontos, hogy az összetett fejlesztési tevékenységet kisebb egységekre, lépésekre bontsuk a tanulási folyamatban, ügyelve a sorrendiségre, s a kellő számú gyakorlási, ismétlési lehetőség biztosítására. A kisebb egységek, tevékenységek egymásra épülnek, s így az időrendi vagy összetettségi sorrend szerint haladva, sokszor a láncolás technikáját alkalmazva tudunk a legeredményesebben haladni pl. egy készségfejlesztési folyamatban. A láncolás, mint készségfejlesztési módszer a fokozatosság elvén alapszik, azaz mindig már egy megtanult, készséggé vált tevékenység után léphetünk a következőre, nem szabad kihagyni egyetlen lépcsőfokot sem, mert nem tud mire épülni a következő. A gyógypedagógiai, pedagógiai módszerekkel történő fejlesztő programok, készségfejlesztés a napi rutinjaikban, a közösségi részvételükben segíti az önálló megvalósítást, és biztonságot nyújt az értelmi fogyatékos személyek számára. Fontos, hogy ezek legyenek egyéni érdeklődésüknek megfelelők, és egyéni céljaik elérésében támogassa őket. Ne legyenek öncélúak, mert akkor a motiváció részükről elmarad, s ez eredménytelenséghez, frusztrációhoz vezet. Mint minden, ez is egyéni szükségletek és igények szerint - az igénybevevő és a fejlesztést végző között létrejött konszenzus alapján - kell, hogy megvalósuljon, abban az esetben is, ha a fejlesztést végző munkatárs ezt máshogy látja. A fejlesztési folyamatot mindig komplex módszerként kell alkalmazni.

A cselekvésbe ágyazott ismeretszerzés, készségfejlesztés a konkrét, közvetlen tapasztalás kulcsfontosságú az igénybevevők számára a készségfejlesztő folyamatokban. Így minden esetben keressük azokat a valós élethelyzeteket, amelyek egyben tanulási helyzetek is. Ezek akár a leghétköznapibb szituációk is lehetnek. Egy közös kirándulás vagy séta alkalmával lehetőség nyílik a közlekedéssel kapcsolatos készségek gyakorlására, egyben a biztonsággal kapcsolatos tevékenységre is felhívhatjuk a figyelmet. Az önálló életvezetéssel kapcsolatos készségeket nem lehet és nem érdemes elméletben, azaz csupán magyarázat útján fejleszteni, mindig a valós

³Gosztonyi Nóra – Szaftner Éva: Szociális Történetek autizmussal élő gyermekek számára, Geobook Hungary Kiadó, 2015

helyzetben, a közvetlen megtapasztalással kell segíteni a kompetenciák fejlődését. Egyénenként változik, hogy kinek mennyi ismétlésre, azaz gyakorlási lehetőségre van szüksége ahhoz, hogy készség szintűvé váljon egy tevékenység, és ez nem baj, alkalmazkodni kell hozzá!

A hatékony készségfejlesztés kulcsa a tudatos tervezés, mely átgondolt, többlépéses folyamat. Eközben azon kívül, hogy fény derül a készségbeli és pszichés gátaakra, lehetőség nyílik korrigálni és fejleszteni is készségeiket. A tudatos tervezés csak akkor lehet hatékony, ha egyben közös tervezés is, a szolgáltatást igénybevevőkkel közösen zajlik, egy-egy felkészítő-fejlesztő alkalomra komplex fejlesztési lehetőségként tekintve. Egy tudatosan, közösen megtervezett, cselekvésbe ágyazott képességfejlesztés lépései a következők:

1. alkalom: előkészítés, közös tervezés: a fő cél meghatározása, majd ehhez további lépések, részcélok rendelése(például: a főcél: kapcsolatépítés, részcélok: önálló mobilitás fejlesztése, pénzkezelés fejlesztése stb.) Az előrelátás, tervezés képessége gyakran akadályozott az értelmi fogyatékos személyek esetében, ez jó alkalom a gyakorlására, mely átültethető a mindennapok rutinjaira is.

2. alkalom: a program/tevékenység gyakorlati megvalósítása: a megbeszéltek alapján a gyakorlati megvalósítás, azaz a lehetőség szerinti önálló megvalósítás támogatása.

3. alkalom: a program/tevékenység értékelése, megbeszélése: közös értékelése az eredeti tervnek. tanulságok, következtetések levonása.

Minden lépés során szem előtt kell tartani a támogatott döntéshozatal alapelvét és a partneri viszonyt. El kell fogadni, hogy nem csak a támogatóknak, segítőknek lehet jó ötletük, az igénybevevők sokszor kreatívan tudnak megoldani egy-egy problémát, ha lehetőséget biztosítanak számukra. Segítő kérdésekkel facilitálni szükséges a tervezés és értékelés folyamatát, de soha nem elvégezni helyettük.

A kapcsolatok kialakítása és fenntartása is gyakran ütközik nehézségekbe, melyek háttérben gyakran kommunikációs problémák, nehézségek húzódnak meg. De problémát jelent sokszor az érintkezés módjának, gyakoriságának nem megfelelő megválasztása, illetve az asszertivitás hiánya. A kapcsolatok kialakítása és fenntartása érdekében nagyon fontos és gyakori beavatkozás az asszertív magatartásformák és kommunikáció kialakításának támogatása.

Életviteli készségekben, ügyintézésben, pénzkezelésben való támogatás

Értelmi fogyatékos személyek gyakran igényelnek intenzívebb támogatást ügyintézésben és pénzkezelésben, tágabb értelemben vett kommunikációs készségük, életviteli készségük akadályozottságának mértékétől függően.

Támogatott lakhatásban az ügyintézés, pénzkezelés területén nyújtott készségfejlesztő támogatást a következők alapján is érdemes átgondolni, tervezni

Előfordulhat, főleg a cselekvőképességükben teljesen vagy részlegesen korlátozott értelmi fogyatékos személyek gondnokainak igényeként, hogy a szociális intézmény szolgáltatásai között megszokott költőpénz-kezeléssel megbízzák a TL illetékes munkatársait, leggyakrabban az esetfelelőst. Támogatott lakhatásban a komplex szükségletfelmérés és az egyéni szolgáltatási tervben foglaltak alapján szükséges támogatást biztosítani ahhoz, hogy az igénybevevők a lehető

legnagyobb fokú önállósággal kezelhessék jövedelmüket, megtakarított pénzüket. Azoknak a személyeknek, akiknek cselekvőképességét a bíróság teljesen, vagy a pénzkezelés területén részlegesen korlátozta, a gyámhivatal által kijelölt gondnok kezeli a vagyont, jövedelmét. TL szolgáltatásban nem követendő gyakorlat ennek a feladatnak részben történő átvállalása sem. A támogatott lakhatás alapelveivel, az önrendelkezéssel, a támogatott döntéshozatallal ellentétesen hat, ha a gondnokon kívül még más személy, például az esetfelelős vagy más megbízott munkavállaló is „kezeli” az igénybevevő költőpénzét. Az igénybevevők saját céljaira, napi kiadásokra, költőpénzre szánt összegét a gondnoknak szükséges biztosítani számukra, ennek gyakorisága köztük történő megegyezés kérdése, a gyakorlatban havi, de akár heti gyakorisággal is történhet. Az önálló/támogatott életvitel, támogatott döntéshozatal módszerét az ezen a területen történő készségfejlesztésben is szükséges alkalmazni. A komplex szükségletfelmérés alapján az egyéni szolgáltatási tervben kerül rögzítésre az életviteli készségeken belül, a pénzkezelés terén történő támogatás: gyogyopedagógiai segítségnyújtás, készségfejlesztés, háztartási-, háztartást pótló segítségnyújtás, tanácsadás stb. Sokféle beavatkozás alkalmazásával lehetséges az igényelt támogatást biztosítani. Kiemelten fontos az életviteli készségek területén, különösen a pénzkezelésben kialakuló önrendelkezési képesség, az elért önállósági fok bemutatása a gyámhivatal, bíróság felé, mivel döntő jelentőségű a cselekvőképességet felülvizsgáló perekben és hozzájárulhat a helyettes döntéshozatalnak támogatott döntéshozatallal való felváltásában. Ezért is fontos e területen is az önrendelkezési lehetőséget biztosítani az ezt a célt reálisan kitűzhető igénybevevők számára.

Felügyelet- támogatott lakhatáson belül kerül megszervezésre

Az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll.

A TL házban élő személy számára fizikai és lelki biztonságot nyújtson a saját és mások biztonságának érdekében, tehát az egészségi és viselkedési kockázatok elkerülése érdekében végzett támogatás. A cél elérhető technikai eszközzel a jelzőrendszeres segítségnyújtás keretében, vagy a személyes gondoskodást nyújtó személy jelenlétével.

A felügyelet és a gondozás szétválasztása gyakran okoz gondot. A felügyelet szolgáltatási elemnek nincs gondozás tartalma, azonban a felügyelet ideje alatt szükség lehet gondozás szolgáltatási elem nyújtására.

A felügyelet személyesen a bentlakásos intézmény személyzete által biztosított.

A veszélyes eszközök használatát jelenléttel, figyelemmel folyamatosan követjük. Támogatást nyújtunk akár a napi rendszeres kikapcsolódást segítő tevékenységekben is, amelyek nem szervezett kertek között zajlanak, mint például zenehallgatás, társasjáték. A biztonságos kapcsolatok kialakítására és fenntartására is nagy figyelmet fordítunk. Gyakran előforduló beavatkozások:

Az önállóan végzett tevékenységek esetén is előfordulhatnak „elakadások”, amelyek a személy biztonságérzetét veszélyeztetik. Ebben az esetben a jelzőrendszeres segítségnyújtás elegendő. A technikai eszköz használatát el kell sajátítani a TL házban élő személynek.

A figyelemmel kísérés, szóbeli, vizuális, augmentatív, alternatív vagy gesztusos támogatási igény esetén személyes felügyeletre van szükség. A személyes gondoskodást nyújtó személynek ismernie kell a támogatott személy kommunikációs szintjét, és eszközeit. Gyakori jelenség, hogy

a verbális kommunikáció hiánya vagy akadályozottsága folytán egy-egy hirtelen megváltozott hangulattal, szokásbeli változással (pl. étvágy), viselkedésmóddal (agresszív megnyilvánulások) fejezik ki magukat a súlyos értelmi fogyatékos személyek. Ennek hátterében egészségügyi problémák pl. fájdalom, abúzus, meg nem értés stb. állhatnak. Fontos, hogy a támogató személyek megfigyeljék, ismerjék és tudják értelmezni ezeket a megnyilvánulásokat, továbbá alternatív kommunikációs eszközök használatával (pl. gesztusok, képi kommunikáció) proaktív módon nyújtsanak támogatást a szolgáltatást igénybevevők számára.

Felügyeleti szolgáltatási elem keretében bármely életterületen preventív jellegű figyelemmel kísérést biztosítunk az igénybevevő számára, így például a mobilitás életterületén is, amikor kísérik. Ez utóbbit gyakran tévesztik össze a szállítás szolgáltatási elem keretében történő kíséréssel, amely alatt azt értjük, amikor elkísérünk valakit „A” pontból „B” pontba, mert önmaga nem tudja megtenni, és ezt nem gépjárművel teszem, hanem gyalogosan vagy tömegközlekedéssel. Viszont ekkor ez szállítás, vagy készségfejlesztés szolgáltatási elemhez tartozik. Amikor azért megyek vele, mert - bár tudja az utat - mégis elkísérem, mert nagy a kockázata annak, hogy veszélybe kerül, akkor kísérem, azaz közlekedés közben felügyeletet biztosítok számára. Ha azért kísérem, mert közben megtanítom egy útvonalon való önálló közlekedésre, akkor a készségeinek fejlesztéséhez járulok hozzá.

Tanácsadás – támogatott lakhatáson belül kerül megszervezésre

A tanácsadás szolgáltatási elemet elsősorban fogyatékos személyek vehetik igénybe, de igény szerint az **őket támogató, környezetükben élő személyek** is. A tanácsadás során biztosítjuk, hogy az igénybevevő igény szerinti tájékoztatást kapjon, azaz kellő mennyiségű és minőségű információhoz jusson. A fogyatékos személyeknek ezáltal lehetősége nyílik az önálló vagy segítséggel történő ügyintézésre, a képességeikhez mért önrendelkező, önsegítő és öngondoskodó attitűd kialakítására, fejlesztésére. A tanácsadás szolgáltatási elemet két formában biztosítjuk, általános információnyújtással, valamint egyénre szabott tanácsadással. A szolgáltatást abban az esetben, ha speciális ismeretekre van szükség, úgy biztosítjuk, hogy a megfelelő kompetenciával rendelkező szakemberek, szervezetek felé irányítjuk az igénybevevőt. Tanácsadás szolgáltatási elem keretében nyújtott szolgáltatások: életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése, (napi tevékenység strukturálása, családi kapcsolatok javítása, fenntartása), valamint hivatalos ügyek intézésének segítése (egészségügyi, szociális ügyintézés).

Autizmussal élő személyek esetén a tanácsadás elembe illesztve végezzük a különböző beavatkozásokat az élet minden területén

- **Önkiszolgálás:** a gyógypedagógus által felmért értési és közlési szinteknek (szimbólumértés, expresszív és receptív kommunikáció szintje) megfelelő vizuális segítségek (pl. folyamatábrák), vagy más, egyénre szabott támogatások alkalmazása.
- **Időtartás, időfogalom értése:** időtartást segítő eszközök (napirend, timer, időszám, homokóra stb.) alkalmazása.
- **Társas kapcsolatok:** a mikrokörnyezeti közösségben (lakóközösség) az értékek és megértetések segítése, szituációk, kontextusok megértésének segítése, a félreérthető helyzetekben a konfliktusok megelőzése, kialakult konfliktusok kezelése. Kihívást jelentő viselkedések esetén a viselkedéses jegyzőkönyv vezetése. Szükség esetén a környezet és a tevékenységek adaptálása a kihívást jelentő viselkedések megelőzése érdekében. A társas megértést és adaptív viselkedést támogató autizmus-specifikus módszerek egyénre szabott

alkalmazása (pl. viselkedési szabályok, szociális körök, én-könyv, személyes napló, szociális történetek, videó-modell).

- **Kommunikáció:** az egyéni felméréseknek megfelelően, amennyiben szükséges, augmentatív-alternatív kommunikációs eszközök használatának támogatása, az egyedi eszközök elkészítése, szükség esetén pótlása, a közösségben történő alkalmazás folyamatos támogatása.
- **Napi szervezés:** a napirend megalkotásában és követésében a felméréseknek megfelelő szintű segítségnyújtás.
- **Tér-idő szervezés:** szükség esetén a hívókártyák elhelyezésének ellenőrzése, az egyénre szabott napirendi és egyéb vizuális eszközök rendben tartása, pótlása.
- **Szabadidő:** különféle, a szabadidő önálló és társas eltöltését támogató egyedi eszköz (pl. választótábla, strukturált szabadidős eszköz) biztosítása, a tevékenység végzéséhez szükséges segítség nyújtása.
- **Konzultáció a gyógypedagógussal** az alkalmazott eszközök és módszerek tekintetében, a kihívást jelentő viselkedések megelőzéséről és kezeléséről a készségfejlesztést végző szakemberrel. A kialakult, illetve kialakulóban lévő készségek gyakorlása a mindennapokban a gondozás során természetes helyzetekben.
- **Szenzoros védelem biztosítása:** az autista személy saját megküzdési stratégiáinak támogatása (pl. vegye fel a fülvédőjét, ha zavarják a zajok), vagy a környezet módosítása oly módon, hogy megelőzhetők legyenek a túlérzékenységből fakadó nehézségek, illetve az esetleges ingerkereső viselkedésből fakadó balesetek, mások életminőségét negatívan befolyásoló helyzetek.
- **Társuló pszichiátriai problémáknál** is számításba kell venni a pszicho-szociális beavatkozásokat, ezen belül a kognitív viselkedésterápia alkalmazását autizmus spektrum zavarral élő felnőtteknél; amennyiben az indokolt a komorbid pszichiátriai zavarok kezelésében. (ajánlás) [3, 101, 102, 104]⁴.
- Autista lakók / szolgáltatást igénybevevők speciális igényeihez igazodó HR feltételek biztosítása: szakirányú végzettséggel, tapasztalattal, egyéni kommunikációs és csoportos társas kapcsolati fejlesztésben jártas, módszerspecifikummal rendelkező gyógypedagógus, szociális szakember, szocioterapeuta, mentálhigiénikus, segítő, gondozó munkatársak az önellátás szintjéhez igazítva.

Pedagógiai segítségnyújtás – támogatott lakhatáson belül kerül megszervezésre

Szocializációs, pedagógiai, andragógiai és gerontológiai eszközökkel végzett tervszerű tevékenység, folyamat, amely olyan viselkedések, attitűdök, értékek, ismeretek és képességek átadásának közvetlen és közvetett módját teszi lehetővé, gyakoroltatja, aminek eredményeként az igénybe vevő lehetőséget kap képességei kiteljesítésére, fejlődésében egy magasabb szint elérésére.

⁴ Egészségügyi szakmai irányelv – az Autizmusról, az Autizmus spektrum zavarról” (2017) c. dokumentum
<https://www.autizmus.hu/single-post/2017/03/24/Az-%C3%BAj-szakmai-ir%C3%A1nyelv-megjelent>

A szolgáltatásnyújtás célja, hogy az autonóm és méltó életvitelt, valamint a megismerést, a kommunikációt, a tanulást, az alkalmazkodást és a foglalkoztatást elősegítő készségek fejlesztésére, begyakorlására irányuló segítségnyújtás. A pedagógiai segítségnyújtás keretében az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztésére van lehetőség, mely a foglalkozásokon feladatok elvégzésére, tevékenységek útján történő megismerésére és megtapasztalására támaszkodik.

Autizmussal élők esetében minden természetes helyzetet ki kell használni arra, hogy pedagógiai módszerekkel a fejlődést elősegítsük.

Pedagógiai segítségnyújtás keretében nyújtott szolgáltatások lehetnek: segítő beszélgetés, mozgás és ritmusfejlesztések (finom mozgásos tevékenységek, pl. kreatív foglalkozások, puzzle játékok, nagymozgásos tevékenységek pl. séta a szabadban, kertészkedés, ritmusfejlesztés, pl. zenehallgatás) szociális kapcsolatokat segítő babazsák foglalkozás, életvezetési ismeretek, kulturális foglalkozások. Ezért a napirendbe illesztetten egyéni és kiscsoportos, cél szerinti foglalkozásokat szervezünk naponta, hetente. Mindezt nem csupán a köznevelési vagy felsőoktatási, felnőttképzési rendszerben, hanem belső képzésként naponta, hetente végezzük.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás – támogatott lakhatáson belül kerül megszervezésre

Az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

A háztartási vagy háztartáspótló segítségnyújtás célja az igénybevevő közvetlen környezetének rendben tartása és közvetlen személyéhez kapcsolódó, a környezeti tényezőkhöz kapcsolódó szükségletinek kielégítése. Kimondottan Ezen szolgáltatási elemen keresztül lehetőséget biztosítunk az igénybevevőknek, a komfortérzetük, jóléti állapotuk eléréséhez, a közvetlen személyes környezetük rendbetételéhez, a személyes higiéniai szükségletek kielégítését biztosító feltételek megteremtéséhez.

A *mosási lehetőség* igénybevétele során az igénybevevő meglévő képességeire támaszkodva, komplementer jellegű támogatást nyújtunk. Vagyis munkatársunk éppen annyi támogatást nyújt, amely elengedhetetlenül szükséges a feladatellátáshoz. (pl. szóbeli vezetés, a feladat elvégzéséhez szükséges résztvékenységek és azok sorrendjének rögzítése, mintakövetése, stb.) Ezzel is az önálló képesség fejlesztése a célunk. Mosószert és öblítőt az intézmény biztosít, illetve az ellátott használhatja a saját maga által hozott mosószert, öblítőt.

Tisztálkodáshoz az intézmény biztosít az igénybevevő számára törölközőt, tisztálkodó szereket, illetve az ellátott használhatja a saját maga által hozott törölközőt és tisztálkodó szereket is.

2.1.8 A Szent Gergely Támogatott Lakhatás az ASZ Tanácsadó és Szolgáltató Központ Nappali Ellátóval kötendő Megállapodás útján biztosítja:

Gyógypedagógiai segítségnyújtás

A fogyatékból adódó akadályozottság kompenzációjára szolgáló - a gyógypedagógia körébe tartozó - komplex tevékenységrendszer az igénybe vevő, családja és környezete képességeinek legteljesebb kibontakoztatása, a funkciózavarok korrekciója és a rehabilitáció érdekében.

A gyógypedagógiai segítségnyújtás szolgáltatással lehetőséget biztosítunk a fogyatékból érintett funkciók (mozgás, látás, hallás, beszéd) fenntartására és fejlesztésére, az életminőség megőrzésére és javítására, az állapotromlás megakadályozására, a magasabb gondozási szükséglet kialakulásának megelőzésére. Ezáltal a tevékenység célja a fogyatékos emberek életében a szociális biztonság és a szerepvállalás támogatása, a társadalmi részvétel károsodásának megakadályozása. A legfontosabb terület az önállósági és önkiszolgálási képességek fejlesztése. Az önálló életvitel, az öltözködés, személyi higiénia, étkezés, segédeszközök használata és tisztántartása, kapcsolatok kialakítása, részképességek fejlesztése során speciális eszközök, módszerek kidolgozása az e körbe tartozó feladatok minél önállóbb elvégzése érdekében pl. képes folyamatábrák, napirend, egyéb életvitelt és tájékoztatást könnyítő segédeszköz használati lehetőségének kidolgozása, megtanítása. Az autizmus specifikus gyógypedagógiai segítségnyújtás keretében kerül sor az igénybevevő felmérésére, a gyógypedagógiai jellemzése elkészítésére, az erre épülő egyéni fejlesztés terv elkészítésére. Szükség esetén – pl viselkedés-eltérés – beavatkozási terv készítésére. Az autizmus-szakmai munkát az autizmus-szakirányú gyógypedagógus irányítja, ennek keretében a szakmai team tagjainak tanácsadói, felkészítési feladata is van:

A **Tanácsadás** azon rész eleme, amely a munkatársak autizmus-szakmai támogatását foglalja magában, szintén az ASZ Tanácsadó és Szolgáltató Központ Nappali Ellátóval kötendő Megállapodás alapján történik.

2.1.9 A Szent Gergely Támogatott Lakhatás a HELP Nonprofit Kft Támogató szolgálatával kötendő Megállapodás útján biztosítja:

Szállítás

Javak vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybe vevőhöz, vagy az igénybe vevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, munkavégzés, közösségi programok, családi kapcsolatok helyszínére, ha szükségleteiből adódóan mindezek más módon nem oldhatóak meg.

Célja elsősorban a mobilitás segítése, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása, abban az esetben, amennyiben az igénybe vevő valamilyen okból akadályoztatva van szabad mozgásában.

Ezt a szolgáltatást abban az esetben veszi igénybe az ellátott, ha közlekedni csak speciális tárgyi feltételek biztosítása mellett tud. Amennyiben a közlekedéshez személyi segítség is szükséges, akkor az a szállítás kiegészítő szolgáltatásaként felügyeletet, esetleg gondozást is biztosít. A szolgáltatás nyújtását az Esőemberekért Egyesület és a HELP Nonprofit Kft között Megállapodás által biztosítja.

2.1.10 Közszolgáltatásokhoz, különösen az egészségügyi szolgáltatásokhoz, foglalkoztatáshoz való hozzáférés megléte, biztosításának módja.

Valamennyi lakó saját maga által választott háziorvossal rendelkezik, az alapellátáshoz és járóbeteg-szakellátáshoz – beleértve a pszichiátriai ellátást is - való hozzáférés a TL-háztól 200 méterre lévő orvosi szakrendelőben, a sürgősségi ellátás az 50 méterre található ügyeleti orvosi rendelőben vehető igénybe. A fekvőbeteg-ellátás a tatabányai Szent Borbála Kórházban, illetve annak Tatai Telephelyén, 200 méter távolságban érhető el.

A fenntartó Esőemberekért Egyesület akkreditált foglalkoztatóval és fejlesztő foglalkoztatási engedéllyel is rendelkezik. Az akkreditált foglalkoztató keretein belül több, nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatóval van kapcsolata, melynek eredményeképpen a foglalkoztatási lehetőségek és kimenetek valamennyi TL igénybevevő munkavállaló számára nyitottak. A TL igénybevevők esetében a más telephelyen történő foglalkoztatáshoz szükség szerint vesszük igénybe a HELP Támogató Szolgálatát.

Autizmus-szakirányú gyógypedagógus a fenntartó kötelékében áll rendelkezésre, a szakápolási feladatokat az egészségügyi alapellátás kereteiben lehet megszervezni szükség esetén.

A TL ház elhelyezkedése biztosítja azt, hogy mind a helyi, mind a távolsági közlekedési eszközök 5-10 percen belül érhetőek el.

A Kormányhivatal okmányirodája, a foglalkoztatási hivatal, a földhivatal a város Tóvárosi részén található, mintegy 20 perces sétával, vagy helyi buszjáráttal érhető el. A posta, az önkormányzati hivatal, a felekezeti templomok, pénzügyintézetek 20 perces sétával közelíthetők meg.

Krízishelyzet megelőzésére és kezelésére tett intézkedések: preventív célú felkészítés tartalma, jelzőrendszer működtetése, intézkedések megtételére jogosultak köre, az intézkedés folyamata.

A TL igénybevevők napi programjai, a hetirend, az idő és a tér strukturálása, a protetikusan környezet, a szolgáltatási elemek tartalmi azokat szolgálják, hogy az itt élők viselkedés-eltérései csökkenjenek, a hangulati állapotuk kiegyensúlyozott legyen. Mégsem elkerülhető, hogy valamilyen külső hatásra valaki krízishelyzetbe kerül. A támogató személyek folyamatos jelenléte, a gyógypedagógus rendelkezésre állása, szakmai irányítása, a team-rendszer működtetése az azonnali beavatkozást teszi lehetővé. Ennek folyamatában a készülő esetleírás ad alapot a beavatkozásra, melyet az adott személy gyógypedagógiai jellemzése az egyéni fejlesztési tervben megjelenő motivációs bázis ismerete fog meghatározni. A rendkívüli tea-ülésein írásos

beavatkozási terv készül, mely tartalmazza a célokat, az ahhoz vezető feladatokat, azok ütemezését és a kimenetet. Folyamatos kontroll szükséges, ezt a viselkedés-eltérések mennyiségi és minőségi mutatóját tartalmazó dokumentumban követik napi rendszerességgel a támogató munkatársak és ami a gyógypedagógusnak történő visszacsatolást is magában foglalja. Szükség esetén a beavatkozási terven módosítani kell. Azokban az esetekben, amikor az adott személy pszichiátriai ellátásban is részesül – és az autizmus módszerekkel nem férünk hozzá -, szükséges a team-ne a pszichiáter bevonása is.

Egyéb esetekben heti team-ülésein beszélnek meg az ellátásban résztvevő belső- és külső munkatársak az aktuálisan fölvetődött kisebb problémákat, a sikereket és eredményeket, a TL igénybevevők külső kapcsolatait családdal, barátokkal.

3 Az ellátandó célcsoport megnevezése és bemutatása:

7 fő autista és 1 fő értelmi fogyatékos személy. Valamennyien rendelkeznek egyéb fogyatékoságokkal is, halmozottan fogyatékos személyek.

Közös jellemzőik és szükségleteik:

3.1.1 Az autizmus jellemzői:

Az autizmus a viselkedés jellemző tüneteivel leírható állapot. A központi idegrendszer fejlődését és működését érintő károsodás következménye a kommunikáció, a szociális interakciók és a rugalmas viselkedésszervezés területein mutatkozó fejlődési zavar, amelyhez gyakran társul valamilyen szenzoros érzékelési alul- vagy felülműködés (látás, hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés). Ezek összessége az autizmus spektrum zavar, mely összetettségéből és súlyosságából adódóan, az adott személy személyiségétől, tapasztalataitól, az esetleges társult problémáktól függően rendkívül változatos viselkedéses tünetekben nyilvánul meg. A fejlődési zavar az intellektus bármely szintjén előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos vagy átlag feletti intelligencia mellett éppúgy, mint értelmi fogyatékosággal együtt. Egész életen át fennáll, jelen tudásunk szerint nem megelőzhető és nem gyógyítható, de megfelelő terápiával igen jó eredmények érhetők el az autizmus okozta nehézségekkel való megküzdésben.

Alapelv: minden természetes szituációt szükséges kihasználni a tanításra, a fejlesztésre. Autizmus ellátásban a tanításon, fejlesztésen van a hangsúly, így különösen fontos a készségfejlesztés, a pedagógiai és gyógypedagógiai segítségnyújtás. Valamennyi segítségnyújtási területen azonban az autizmus alábbi módszereit és eszközeit kell használni. Autizmussal élő személyek esetében az „EMMI Szakmai irányelve az autizmusról/autizmus spektrumzavarokról” (2020) c. dokumentum⁵ alapján végezzük a beavatkozásokat.

Az alább felsorolt „ajánlásokat”, melyekre a TL-ben az összes releváns szolgáltatási elem nyújtásánál figyelemmel kell lenni, itt említjük meg, a szolgáltatási elemek alá bontva csak a többletet jelentő módszert, példákat jelöljük.

⁵ http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/3171/fajlok/2020_EuK_12_szam_EMMI_iranyelv_3.pdf

Beavatkozások

- Önkiszolgálás: a gyógypedagógus által felmért értési és közlési szinteknek (szimbólumértés, expresszív és receptív kommunikáció szintje) megfelelő vizuális segítség (pl. folyamatábrák), vagy más, egyénre szabott támogatások alkalmazása.
- Időtartás, időfogalom értése: időtartást segítő eszközök (napirend, timer, időszám, homokóra stb.) alkalmazása.
- Társas kapcsolatok: a mikrokörnyezeti közösségben (lakóközösség) az értékek és megértetések segítése, szituációk, kontextusok megértésének segítése, a félreérthető helyzetekben a konfliktusok megelőzése, kialakult konfliktusok kezelése. Kihívást jelentő viselkedések esetén a viselkedéses jegyzőkönyv vezetése. Szükség esetén a környezet és a tevékenységek adaptálása a kihívást jelentő viselkedések megelőzése érdekében. A társas megértést és adaptív viselkedést támogató autizmus-specifikus módszerek egyénre szabott alkalmazása (pl. viselkedési szabályok, szociális körök, én-könyv, személyes napló, szociális történetek, videó-modell).
- Kommunikáció: az egyéni felméréseknek megfelelően, amennyiben szükséges, augmentatív-alternatív kommunikációs eszközök használatának támogatása, az egyedi eszközök elkészítése, szükség esetén pótlása, a közösségben történő alkalmazás folyamatos támogatása.
- Napi szervezés: a napirend megalkotásában és követésében a felméréseknek megfelelő szintű segítségnyújtás.
- Tér-idő szervezés: szükség esetén a hívókártyák elhelyezésének ellenőrzése, az egyénre szabott napirendi és egyéb vizuális eszközök rendben tartása, pótlása.
- Szabadidő: különféle, a szabadidő önálló és társas eltöltését támogató egyedi eszköz (pl. választótábla, strukturált szabadidős eszköz) biztosítása, a tevékenység végzéséhez szükséges segítség nyújtása.
- Konzultáció a gyógypedagógussal az alkalmazott eszközök és módszerek tekintetében, a kihívást jelentő viselkedések megelőzéséről és kezeléséről a készségfejlesztést végző szakemberrel. A kialakult, illetve kialakulóban lévő készségek gyakorlása a mindennapokban a gondozás során természetes helyzetekben.
- Szenzoros védelem biztosítása: az autista személy saját megküzdési stratégiáinak támogatása (pl. vegye fel a fülvédőjét, ha zavarják a zajok), vagy a környezet módosítása oly módon, hogy megelőzhetők legyenek a túlérzékenységből fakadó nehézségek, illetve az esetleges ingerkereső viselkedésből fakadó balesetek, mások életminőségét negatívan befolyásoló helyzetek.
- Társuló pszichiátriai problémáknál számításba kell venni a pszicho-szociális beavatkozásokat, ezen belül a kognitív viselkedésterápia alkalmazását autizmus spektrum zavarral élő felnőtteknél; amennyiben az indokolt a komorbid pszichiátriai zavarok kezelésében. (ajánlás) [3, 101, 102, 104].
- Autista lakók / szolgáltatást igénybevevők speciális igényeihez igazodó HR feltételek biztosítása: szakirányú végzettséggel, tapasztalattal, egyéni kommunikációs és csoportos társas kapcsolati fejlesztésben jártas, módszerspecifikummal rendelkező gyógypedagógus,

szociális szakember, szocioterapeuta, mentálhigiénikus, segítő, gondozó munkatársak az önellátás szintjéhez igazítva.

3.1.2 Az értelmi fogyatékoság jellemzői

Az értelmi fogyatékoság a személyiség egészére kiható állapot, megjelenési formája számtalan egyedi variációkban nyilvánul meg. Mindemellett beazonosíthatók olyan tulajdonságok, amelyek az értelmi fogyatékos személyek jelentős többségét különböző mértékben érintik, ugyanakkor az ebben gyökerező hátrányok speciális beavatkozások, módszerek, eszközök céltudatos megválasztásával és alkalmazásával csökkenthetők, jól kompenzálhatók.

Az értelmi fogyatékos személyek számára a biztonságos ellátás nyújtás gyakran a teljes körű ellátás biztosításával és a felelősség teljes felvállalásával valósul meg. Ez gyakran nincs összhangban szükségleteikkel, már kialakult vagy fejleszthető készségeikkel. Emiatt az értelmi fogyatékos személyek gyakran vannak kizárva a döntésekből, önálló megoldásokból, így a személyes célok kitűzése, elérése jelentős akadályokba ütközik. Állapotukból kifolyólag professzionális segítőik és gyakran a hozzátartozóik, törvényes képviselőik sem tartják képesnek őket felelős döntések meghozatalára. Intellektuális korlátaik és életvitelbeli akadályozottságuk előtérbe helyezésével számukra többnyire a helyettes döntéshozatal és a helyettes megoldások jutnak érvényre a legtöbb esetben. A támogatott lakhatás szolgáltatás nyújtása folyamán többek között ezzel a szemlélettel és hozzáállással kell szakítani, s szükségletek szerint bevonni és támogatni az értelmi fogyatékos igénybevevőket személyes céljaik felismerésében, kifejezésében, mely a belső motiváció kialakulásának alapfeltétele, továbbá az ehhez szükséges eszközök megválasztásában, a személyüket érintő döntések meghozatalában, s az önálló/támogatott életvitel elérése érdekében.

A támogatott döntéshozatal, mint a TL egyik legfontosabb alapelve, az értelmi fogyatékos személyek számára is lehetővé teszi az önálló megoldásokat, támogatja az önálló elképzeléseket a számukra szükséges támogatások biztosításával. E téren nagyon fontos feladat a döntési helyzetek felismerése a támogatók részéről, s a döntés előkészítésében való támogatás, azaz felhívni, ráirányítani a figyelmet a döntés körülményeire, a lehetséges kimenetekre, következményekre, az ezzel járó felelősségre úgy, hogy az semmiképpen se jelentse a döntés befolyásolását. Az értelmi fogyatékos személyeknek, mint bármely más célcsoport tagjainak, változó mértékben van szüksége a támogatásra, tehát személyre szabottan szükséges ehhez a megfelelő metódusokat alkalmazni.

Értelmi fogyatékos személyek esetében különösen hangsúlyos szolgáltatási elemek a készségfejlesztés, pedagógiai-, gyógypedagógiai segítségnyújtás, melyek szinte minden életterületen jelentkezhetnek. A tanítás, fejlesztés fontos eszköze a személyi központú tervezés, mely a tervező eszköze a fejlesztő folyamatnak, s amely a személyes célok elérése felé vezető úton támogatja az igénybevevőt, lehetővé teszi a céljainak elérését. A folyamatban alapvető a megértést segítő KÉK, illetve AAK kommunikáció, a vizuális megsegítés alkalmazása egyedi igények szerint, a megszerzett ismereteket támogató tevékenységekbe ágyazott gyakorlás, azaz a mindennapi természetes helyzetek kihasználása tanulás céljából.

Természetes és jogos igény, illetve elvárás az értelmi fogyatékos személyek részéről az, hogy a fejlesztő folyamat tervezésébe való bevonásuk és támogatásuk, az akadályozottságuk mértékétől függetlenül szolgáltatói szemlélettel és velük partneri viszonyban valósuljon meg.

3.1.3 Az ellátandó célcsoport egyéb jellemzői:

- ***A támogatott lakhatásokban élők életkora: Két generáció él a TL házban, egy átlagosan 22 éves és egy átlagosan 37 éves nemzedék.***
- A támogatott lakhatásban élők közül
 - cselekvőképességet részben gondnokság alatt áll: 2 fő
 - cselekvőképességet teljes gondnokság alatt áll: 6 fő
 - Súlyos értelmi fogyatékos: 1 fő
 - autista, halmozottan fogyatékos: 7 fő

3.1.4 A támogatott lakhatás által nyújtott szolgáltatások célja, feladata

Tata Komárom Esztergom Megye egyik történelmi kisvárosa, közel 24 ezer fő lakossal. A város infrastrukturális adottságai kifejezetten jók, mind az autó- mind a vasúti elérhetőséget tekintve. A foglalkoztatottság magas, a város ipari parkjaiban több cég telepedett le, és a megyeszékhely közelsége, a komáromi, győri ipari park elérhetősége jó adottságokat teremt az itt élőknek. Ugyanakkor a barokk kisváros meghitt és kedves hangulata, a víz, az élővilág egy rendkívüli élhetőséget, lelket nyugtató miliőt nyújt az itt élőknek. A város két történelmi részre, Tatára és Tóvárosra tagolódik, a TL ház a tatai részen, a Kossuth tértől, az Öreg-tó partjától, a Zsigmond vártól 200 méternyire található, helyileg teljesen beintegrálva történelmi városrész családi házas lakóövezetébe. Az épület helyén már 1053-ban monostor működött, majd lakóház, amit 1912-ben építettek át, majd az Esőemberekért Egyesület 2001-ben alakította át autista személyek lakóhelyévé.

A szolgáltatás célja, feladata: az országban élő 16. életévét betöltött, fogyatékossgal élő személyek életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátás biztosítása támogatott lakhatás keretében.

A támogatott lakhatásba az a fogyatékos személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség és az előzetes szükségletfelmérés alapján alkalmas támogatott lakhatási formában történő ellátásra. A támogatott lakhatásban élők ellátását úgy kell megszervezni, hogy számukra az állapotuknak megfelelő önállóság, döntési lehetőség biztosított legyen.

A fenntartó a támogatott lakhatás működése során a normalizáció elvének megvalósítására törekszik. Ez azt jelenti, hogy minden lakó számára olyan életmintát és hétköznapi életfeltételeket teszünk elérhetővé az állapotukhoz igazodó környezeti és személyi támogatásokkal, amelyek a társadalom megszokott feltételeinek a lehető legnagyobb mértékben megfelelnek.

A napi ritmus szerint szabályosan tagolt, értelmes tevékenységekkel kitöltött napirendünk van, ami az egyéni szükségletekre épül.

A heti ritmus megvalósítása során törekszünk a lakóhely és a különböző programok helyének szétválasztására, törekedve ezzel arra, hogy a támogatott lakhatás bensőséges, személyes tér legyen.

Az éves ritmus megvalósítása során ünnepeljük meg az év ünnepnapjait, a lakók név- és születésnapját.

A tiszteletet szem előtt tartva elfogadjuk, elismerjük, tiszteletben tartjuk és figyelembe vesszük az TL igénybevevők döntéseit, kívánságait és kéréseit. Ez olyan alapelv, aminek érvényesülését fontosnak tartjuk e körben, függetlenül akadályozottságuk mértékétől, kommunikációs nehézségeiktől, és magatartásbeli sajátosságuktól.

Ennek köszönhetően a lakók biztonságos és szeretetteljes légkörben lelnek új otthonra.

4 Más intézményekkel történő együttműködés módja

A szolgáltatás nyújtása során kiemelt fontosságúnak tekintjük a szociálpolitikában szerepet játszó intézményekkel, szervezetekkel való együttműködést. A szolgáltatás szakmai fejlesztése szempontjából is alapvető a szakmai együttműködés és koordináció más szolgáltatókkal, az önkormányzatokkal.

Az intézmény az ellátási formák hatékonyabb együttműködése céljából, valamint az ellátottak érdekeit szem előtt tartva együttműködik a területileg illetékes és szükség esetén más alapellátást és szakosított ellátást nyújtó szervezetekkel, illetve egészségügyi szolgáltatókkal és intézményekkel.

Fontosnak tartjuk a szakmai konferenciákon, előadásokon való részvételt mind a munkatársak, mind a vezető részéről.

Országos hálózatban működünk együtt a Kézenfogva Alapítvány, a CÉHÁLÓZAT Egyesület, az AOSZ, az AutisticArt, az Autizmus Alapítvány, az ELTE Bárczi G. Gyp Kar Autizmus Szakirány munkatársaival, gyakran az egyesületünk adja a szakmai képzéseken az előadókat, képző személyeket. Helyi szinten a Tata és Térsége Civil Társulás tagja vagyunk, a helyi rendezvényeken, eseményeken szervezőként, vagy résztvevőként jelenünk meg.

A szolgáltatókkal való hatékony **együttműködés érdekében támaszkodunk az alábbi komoly szakmai és szolgáltatói adatbázisokra:**

- Szociális Ágazati Portál
- Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatósági, Családtámogatási Főosztály
(<http://cst.onyf.hu/hu/>)

- Info Bázis: (<http://info.kezenfogva.hu/>)
- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Budapesti Fővárosi Kormányhivatal Rehabilitációs Főosztály

Rendszeresen részt kívánunk venni a település és városkörnyék rendezvényein, programjain, lehetőséget nyújtva a környéken élőknek arra, hogy lakóinkat minél jobban megismerhessék, ezzel is segítve a társadalomba való minél sikeresebb integrálódásukat.

5 Ellátási szükséglet

A különböző fogyatékosággal élő személyek a társadalom egyenrangú tagjai. Az ENSZ Egyezmény, az Autisták Jogi Chartája, a fogyatékos személyek esélyegyenlőségét segítő szabályozások szem előtt tartásával biztosítani kell számukra, hogy a minden embert megillető jogokkal és lehetőségekkel élhessenek.

Annak érdekében, hogy a támogatott lakhatás ellátási területén élő személyek a szükségleteiknek, igényeiknek leginkább megfelelő szolgáltatást vehessék igénybe, a szociális ellátórendszer differenciálása ad lehetőséget.

A bentlakásos intézetek mellett működő alap- és nappali ellátási formák bővítésével érhető el az a cél, hogy a fogyatékos személyek minél tovább a megszokott környezetükben maradhassanak.

Az individuális ellátást nyújtó támogatott lakhatás megszervezésével lehetővé válik, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személyek a számukra elérhető, lehető legteljesebb életet élhessék, hogy helyzetük, életfeltételeik javuljanak, terheik csökkenjenek, növekedjen önállóságuk, önellátó képességük, önrendelkezésük, egészségi, szellemi és mentális állapotuk függvényében munkavállalóként jelenhessenek meg a munkaerő-piacon.

Az egyénre lebontott szükséglet-felmérésekre reflektáló szolgáltatási elemek, ezen belül a személyiséget figyelembe vevő szolgáltatásnyújtási metodikák, az esetfelelős szerepe biztosítják azt, hogy valamennyi TL igénybevevő a saját egyéni szükségletének megfelelő, legjobb támogatásban részesüljön – se több, se kevesebb mértékben. A jelenleg lakóotthoni ellátásban részesülő lakók a támogatott lakhatásban még inkább differenciált szolgáltatásokban, azokat még inkább adekvát módon megszervezve lesz képesek előrébb lépni az önállósodási, integrálódási folyamatban.

Önkéntes segítők bevonásával, a különböző érdekvédelmi és önszerveződő csoportokkal tervezett kapcsolatok segíthetik a szolgáltatást igénybe vevő személyek társadalmi integrációját.

6 A jelenlegi lakói kör ellátási szükségletei

Mivel a támogatott lakhatás keretében különböző fogyatékosággal élő személyek jelentkezhetnek természetesen különböző ellátási szükséglettel rendelkeznek.

A támogatott lakhatásban élők tekintetében fő feladatunk a lakóink minél magasabb szintű életminőségének biztosítása. Fontos cél a lakóink támogatása az önállóbb életre, amely során megtanulják, hogyan kell önmagukat ellátni, hogyan kell környezetüket rendben tartani, hogyan kell egy munkahelyet megtartani. Az önállóbb életre nevelés során igyekszünk az ellátottakat megtanítani a különböző élethelyzetekből adódó problémák helyes megoldására, kezelésére.

Fontos feladat az ép közösségbe való integrálódásuk, a közvetlen környezettel való elfogadtatásuk. Mivel az egyesület székhelyén korábban lakóotthon működött, valamennyi lakónk átkerült a támogatott lakhatás keretébe, a már előzetesen sikeresen megvalósult integráció tovább folytatódhat. Mindamellett ugyancsak fontos, hogy az lakóink mindennapjaikat a számukra lehető legmegfelelőbb foglalkozások biztosítása mellett, egy-egy feladat, munkafolyamat megismerésével, megtanulásával hasznosan töltsék.

Ügyfél (fő)	Szolgáltatási elem	TL részeként nyújtott (heti összes óra)	TL szolgáltató saját szociális szolgáltatá- sával nyújtott (heti összes óra) (ASZ Kzp. nappali ellátás)	Megállapo- dás útján nyújtott (heti összes óra) (Help Támogató Szolgálat; melegétel szolgáltatás)	Mind - össze -sen óra
8	Gyógypedagógiai segítség-nyújtás		58,5		58,5
	Pedagógia segítségnyújtás	40			40
	Készség-fejlesztés	140			140
	Gondozás	135			135
	Étkeztetés	29			29
	Háztartási vagy háztartást pótló segítség-nyújtás	34			34
	Felügyelet	116+É392			116+ É392
	Tanácsadás		4		4
	Szállítás			17,5	17,5
MIN DÖSS ZESE N		494+É392	62,5	17,5	574+ É392

A szükségletekhez igazított humán erőforrás biztosítása

A támogatott lakhatáson belül biztosított szolgáltatási elemek nyújtásához az esetfelelősök és az egyéb munkatársak kompetenciái: pedagógiai, gyógypedagógiai, szociális vagy más humán végzettséggel bíró, a felnőttképzési rendszerben autizmus-szakirányú alapképzéssel, illetve mélyebb ismereteket nyújtó továbbképzéssel rendelkező szakemberek. Valamennyi munkatársnak lehetőséget nyújtunk először belső képzéssel, majd a felnőttképzési rendszerben megszerezni a kompetenciákat. Személyükre jellemző az elfogadó attitűd, munkavégzésükre a következetesség, tudatosság és a teljes odafigyelés. Minden tevékenységben 2-3 fő párhuzamos ellátása történik egy-egy munkatárs által. Éjszaka párhuzamosan a 8 fő felügyelete 2*0,5 munkatárssal oldható meg. Ennek megfelelően 4,1-6,1 fő között szükséges a fenti kompetenciákkal rendelkező munkatársakat a nappali időszakban biztosítani a 2 vagy 3 fő igénybevevő párhuzamos ellátásával számolva.

A gyógypedagógiai segítségnyújtást és a tanácsadás elemet az ASZ Tanácsadó és Szolgáltató Központ Nappali Ellátó munkatársai nyújtják, ahol a szükséges magas szintű autizmus-tudás biztosított.

A szállítást a HELP Nonprofit Kft Támogató Szolgálata nyújtja, mely a szükséges feladatmutatóval rendelkezik

7 Általános szabályok – Együttélési szabályok

A támogatott lakhatás valamennyi munkatársának törekednie kell arra, hogy a szolgáltatást igénybe vevő egyéneket megillető alkotmányos jogok maradéktalanul érvényesüljenek, különös tekintettel:

- az élethez, emberi méltósághoz,
- testi épséghez,
- testi-lelki egészséghez való jogra.

A lakhatási szolgáltatás minőségét a tárgyi feltételek mellett az együtt élő lakóközösség működési jellemzői is nagymértékben meghatározzák. Az elfogadható működést az együttélési szabályok közös kialakítása, megfogalmazása, értelmezése is elősegíti.

A TL az egyes igénybevevők egyéni szükségleteire és igényeire fókuszál, alapvetően kerüli a csoportos megoldásokat. Ugyanakkor egy TL házban egy lakóközösség él, akik egymással valamilyen társas viszonyban vannak, szükséges, hogy tudjanak egymással kooperálni. Nagyon fontos, hogy ez egy jól működő lakóközösséggént tudjon funkcionálni és a természetes támogatókkal együtt egy egymást is támogató közösséggé váljon. Nem minden igénybevevőnek azonos mértékben igénye, illetve szüksége a közösségi életforma megélése, de az egymással való kellő mértékű kooperáció feltétlenül szükséges a zökkenőmentes működéshez a mindennapokban. Mint minden háztartásban, itt is vannak közös feladatok és önként vállalt

egyéni feladatok (pl. állattartás). Az Együttélési szabályok kialakítása ezért a lakóközösség első olyan feladata, amiben a közösségnek konszenzusra kell jutni. Az esetfelelős segítségével lehetséges a mindenki számára elfogadható kompromisszumokat elérni. Ebben a dokumentumban lehetséges több olyan területre kitérni, amit jogszabály nem, vagy csak igen korlátozottan szabályoz kötelező módon, ez lehetőséget ad az igénybevevőknek önrendelkezésük gyakorlására:

- a háztartással kapcsolatos feladatok megosztása,
- a konfliktuskezelés módja, eredménytelensége esetén az azokról való döntési eljárás,
- az ellátást igénybevevő jogainak sérelme esetén alkalmazandó jelzőrendszer szabályai,
- egyéni vásárlások céljára biztosított ellátmány összege és elszámolásának módja, amennyiben ezt a szolgáltató biztosítja.

Az együttélési szabályokban rögzítjük a TL-be történő be- és kiköltözés körülményeit.

Amennyiben a kialakult lakói körbe új személy érkezik, akkor a már ott élő személyeket föl kell készíteni az új lakó érkezésére, az új lakónak pedig meg kell adni a lehetőséget a TL házban történő tapasztalatszerzésre. A tervezett befogadási és beilleszkedési folyamat megvalósítása érdekében a leendő lakó felkészítésére az esetfelelős tervet készít, ami az adott személy üteméhez és a befogadó közeg elfogadó készségéhez igazodik. Ebben az esetben a tapasztalat útján szerzett információk a támogatott döntés meghozatalát nagyban segítik. Súlyosan-halmozottan fogyatékos, de különösen autista személyek esetén különös figyelmet kell fordítani a viselkedésmódok eltérésekre, a szenzoros érzékenységek megfigyelésére, ezek toleranciájára. Kiemelten fontos, hogy valamilyen formában (pl. próbahétvége, próbaidős napok, hetek) a lakóközösség képet kapjon a leendő lakótársról, tudjanak visszajelezni a team, vezető felé a tapasztaltakról. A leendő igénybevevőt ezek az alkalmak megerősítik abban a döntésében, hogy szeretne-e a TL-be beköltözni.

A beköltözés előtti megtapasztalási lehetőség jogszabályban adott, mivel előírja, hogy a támogatott lakhatásra ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni, mint a lakóotthonokra. Ennek megfelelően van lehetőség arra, hogy legfeljebb 30 nap időtartamig kipróbálja a leendő igénybevevő a támogatott lakhatásban történő életmódot. A gyakorlati tapasztalás nagyban segíti a saját döntés meghozatalát, ami a továbbiakban meghatározó tényező. A TL munkatársainak lehetőséget nyújt ez az időszak a szolgáltatást igénybevevő megismerésére, az esetlegesen felmerülő speciális támogatási igény szolgáltatás keretein belüli biztosíthatóságának megítélésére.

Amennyiben a 30 nap kevésnek bizonyul a határozatlan idejű megállapodás megkötéséhez, akkor mind az igénybevevő, mind a fenntartó élhet a határozott idejű megállapodás megkötésének lehetőségével.

Az együttélési szabályok kiterjedhetnek továbbá:

- a döntési mechanizmusokra (többségi akarat vagy teljes konszenzus, akár témánként is változó lehet);
- a beköltözés és kiköltözés rendjére;
- a közösen használt szolgáltatások (internet, telefon, TV előfizetések) díjfizetésére;

- a háztartási és egyéb eszközök, berendezések javítására, pótlására történő intézkedésekre (közös pénzügyi alap vagy esetenkénti kiadásként való kezelés), ezek aktív szereplőinek megjelölésére, a közös pénz nyilvántartásának és kezelésének módjára;
- apróbb javítások módjára a házban és a ház körül;
- rendkívüli helyzetek (pl. áramkimaradás, fűtésleállás stb.) vagy szituációk (konfliktushelyzetek, azonnali viták lefolytatása) azonosítására és az alkalmazandó jelzőrendszer szabályainak, alkalmazásának leírására;
- a háztartással kapcsolatos feladatok megosztásával kapcsolatos dokumentációra (napirend, heti-rend, az eszközök helye, azok fellelhetőségének jelölése);
- a krízishelyzet definiálására, krízishelyzetekben a „riadólánc” leírására (pl. ki jelez az esetfelelősnek, az esetfelelős a helyzettől függően kit hív, kinek jelez vissza, hogy mikor, ki fog érkezni, mi az addig megteendő intézkedés);
- a tűzvédelmi szabályok értelmezésére, konkrét feladat-meghatározásokkal.

Az együttélés szabályait folyamatosan, a tapasztalások birtokában szükséges bővíteni, illetve felülvizsgálni és módosítani. Az ideiglenesen hozott intézkedéseket pl. járványhelyzetben.

Az ellátás igénybevétele módja

A támogatott lakhatásban az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője kérelmére történik. A kérelmet, indítványt írásban lehet benyújtani. A támogatott lakhatásba történő felvétel iránti kérelemhez, indítványhoz mellékelni kell az igénybe vevő szakorvosának, kezelőorvosának szakvéleményét, és amennyiben rendelkezésre áll már: a kérelmező alapvizsgálati eredményét, valamint a komplex szükségletfelmérés összefoglaló adatlapját. Az intézményvezető a támogatott lakhatás iránti igény teljesítéséről a komplex szükségletfelmérés véleményének figyelembevételével dönt. A támogatott lakhatás esetén - az Szt. 117/B. § szerinti vállalás kivételével - a kérelem előterjesztésekor be kell nyújtani a vagyonnyilatkozatot is. Az intézmény vezetője nyilvántartásba veszi a kérelmeket (erről szóban tájékoztat).

A jelenlegi lakóotthoni lakói kör esetében az intézményvezető komplex szükségletfelmérése alapján Megállapodást köt az igénybevevővel, illetve – cselekvőképesség függvényében - annak gondnokával.

A támogatott lakhatás komplex szükségletfelmérés eredménye alapján biztosítható, amelyet az igénybevevő szolgáltatást megalapozó körülményeiben történt változás esetén először másfél év múlva, azt követően 3 évente meg kell ismételni. A komplex szükségletfelmérést a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és az intézményvezető által kijelölt egy-egy munkatársa végzi. Amennyiben az ellátást igénybevevő a komplex szükségletfelmérés eredményével nem ért egyet, azt az intézményvezetőhöz benyújtott kérelme alapján meg kell ismételni. A megismételt felmérés elvégzésére a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és az intézményvezető a vonatkozó jogszabályban meghatározott képzettséggel rendelkező olyan munkatársat jelöl ki, aki nem vett részt az ellátást igénybevevő komplex szükséglet felmérésében.

Esőemberekért Egyesület
Szent Gergely Támogatott Lakhatás

Az intézményvezető a komplex szükségletfelmérést követően az együttélési szempontok figyelembevételével gondoskodik a felvételt kérő személyek elhelyezéséről. Az ellátás - a komplex szükségletfelmérés alapján - határozott vagy határozatlan időtartamú. A komplex szükségletfelmérést célcsoport-specifikus, fogyatékoság esetén fogyatékoság-specifikus módszerekkel kell elvégezni. A komplex szükségletfelmérés eredménye alapján szükséges meghatározni a nyújtott szolgáltatási elemeket és azok óraszámát.

A szolgáltatás igénybevételének időpontjában – az 1993. évi III. tv. 94/C. § (1) bekezdés b) pontja szerint, a fenntartó vagy az általa megbízott személy és a szolgáltatást igénybevevő, illetve törvényes képviselője megállapodást köt. A megállapodást minden esetben írásban kell megkötöni. Az ellátást igénybe vevő az intézményi együttélési szabályokat szóban és írásban megismeri, és írásban nyilatkozik arról, hogy a benne foglaltakat elfogadja. A lakrész kijelölése a Megállapodás szerint történik.

A támogatott lakhatásban nem helyezhető el olyan személy, aki közösségi együttlétre alkalmatlan, a vele együtt élő társaira nézve veszélyes magatartást tanúsít.

A támogatott lakhatás - az engedélyezett férőhelyszámon felül - biztosíthatja az ellátást igénybevevőről gondoskodó szülő, egyéb hozzátartozó, illetve az ellátást igénybevevő kiskorú gyermekének elhelyezését. Az elhelyezés alapfeladatot meghaladó szolgáltatásnak minősül.

A támogatott lakhatást igénybevevők esetében **egyéni szolgáltatási tervet** kell készíteni. Az egyéni szolgáltatási terv a komplex szükségletfelmérés eredményén és tartalmán alapul.

Az intézményvezető az elhelyezés igénybevételének lehetőségéről szóban vagy írásban tájékoztatja az ellátást igénybe vevőt vagy törvényes képviselőjét. Tájékoztatás tartalma:

- férőhely elfoglalásának kezdő időpontja,
- az intézményi elhelyezéssel kapcsolatos teendők.

Férőhely üresedés esetén az intézményvezető haladéktalanul intézkedik az előző bekezdésben foglaltakról. A kérelem elutasításáról írásbeli értesítést kell küldeni az igénylőnek.

A felvételhez szükséges dokumentumok köre:

- az ellátást igénylő TAJ kártyája,
- személyi igazolványa,
- lakcímbejelentő kártyája,
- igazságügyi elmeszakértői vélemény, OOSZI vélemény
- 3 hónapnál nem régebbi pszichiátriai szakorvosi kórtörténeti kivonat,
- háziorvosi igazolás, hogy fertőző és szennedélybetegségben nem szenved,
- negatív széklet és negatív tüdőszűrő vizsgálati eredmény,
- az ellátott összes orvosi és egyéb dokumentumait, jövedelemről szóló határozatokat, igazolásokat.

Az intézmény a szolgáltatást igénybe vevőkről az Szt. 20. §-ban foglalt tartalommal elektronikus formában nyilvántartást vezet. Az intézményvezető a szolgáltatásra vonatkozó igényt az érkezés napján veszi nyilvántartásba.

Ha nincs szabad férőhely, úgy kizárólag a nyilvántartás első része kerül kitöltésre (Szt. 20. § (2) bekezdés), amennyiben a szolgáltatás nyújtása megkezdhető (vagyis van szabad kapacitás), úgy a

nyilvántartást ki kell egészíteni az Szt. 20. 0. (4) bekezdésében foglalt adatokkal. A szolgáltató a nyilvántartásról negyedévente pdf. formátumban mentést készít, gondoskodik továbbá azok biztonságos elektronikus tárolásáról.

Az intézmény elektronikusan vezeti a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII.23.) Korm. rendeletbe foglalt igénybevevői nyilvántartást. (KENYSZI)

Az intézmény az általa vezetett nyilvántartásokat, az abban foglalt személyes adatokat az Európai Unió Adatvédelmi Rendeletének (GDPR), valamint az információs önrendelkezési jogról és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény előírásainak megfelelően kezeli, azt illetéktelen személynek nem adhatja ki. A személyes iratokba, illetve dokumentációkba kizárólag az arra jogszabályban felhatalmazott hatóságnak, az ellátottnak, a törvényes képviselőnek, illetve az ellátott által meghatalmazott személynek van lehetősége betekinteni.

A lakhatás mellett igénybe vehető szolgáltatások:

- az önállóbb életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitel,
- a közszolgáltatások és a társadalmi életben való részvételt segítő más szolgáltatások igénybevételeiben való segítségnyújtást,
- az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén:
 - a felügyeletet,
 - az étkezést,
 - a gondozást,
 - a készségfejlesztést,
 - a tanácsadást,
 - a pedagógiai segítségnyújtást,
 - a gyógypedagógiai segítségnyújtást,
 - a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtást
 - a szállítást

Tájékoztatási kötelezettség

Az intézményben történő felvételnél az intézményvezető, vagy az intézmény munkatársa tájékoztatást ad az ellátott és törvényes képviselője számára:

- az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásról, panaszjoguk gyakorlásának módjáról,
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről,
- az együttélés szabályairól,
- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

A jogosult és hozzátartozója az intézménybe való felvételkor köteles

- nyilatkozni az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatásban foglaltak tudomásulvételéről, tiszteletben tartásáról,
- adatokat szolgáltatni az intézménynek a törvény által vezetett nyilvántartásokhoz,
- nyilatkozni arról, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit és a jogosult, továbbá a közeli hozzátartozója természetes személyazonosító adataiban beállt változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

Az igénybevevők és az intézmény közötti kapcsolattartás az őket közvetlenül ellátó munkatársakon keresztül, írásban üzenőfüzetben, illetőleg telefonon, e-mailen történik. Az intézmény a jogszabályban előírt, illetve minden lényeges körülményről folyamatosan tájékoztatja az igénybevevőket és törvényes képviselőiket. Az értesítések, és tájékoztatók átadása írásban dokumentált módon történik.

Az intézmény vezetője évente **tájékoztatót** készít a szociális szolgáltatás gazdálkodásáról és azt a székhelyen kifüggeszti, szükség esetén szóban ad tájékoztatást az ellátást igénybevevők és törvényes képviselőik részére. A tájékoztató tartalmazza:

- a) az intézmény működési költségének összesítését,
- b) az intézményi térítési díj napi összegét,
- c) az egy ellátottra jutó önköltség napi összegét.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény vezetője az igénybevevőket tájékoztatja (faliújság, megállapodás) az ellátottjogi képviselő segítségadási lehetőségéről, elérhetőségéről. Az ellátott és törvényes képviselője a szolgáltatással kapcsolatos problémáival, észrevételeivel közvetlenül a fenntartóhoz is fordulhat.

Az intézmény épületében a faliújságon kifüggesztésre kerülnek az intézmény aktuális programjai, rendezvényekre szóló meghívók, a szakmai munkáról megjelent újságcikkek.

Az intézmény az általa nyújtott szolgáltatásról az alábbi módokon tájékoztatja a **lakosságot, az érdeklődőket**:

- személyesen a székhelyen nyitvatartási időben,
- telefonon e-mailen keresztül,
- elektronikus felületen (weblap),
- helyi médián, sajtón keresztül,
- más intézményekkel való együttműködés során.

8 Az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások:

Az alapfeladatok körébe nem tartozó szociális szolgáltatások, programok (kirándulás, nyaralás, belépőjegyes kulturális rendezvénye, mozi, színházlátogatás, egyéb szolgáltatások, programok)

költségeit az ellátottak költőpénzükből, illetőleg az erre a célra törvényes képviselőjüktől írásbeli kérelem alapján igényelt pénzből (eseti térítési díjból) fizetik.

Tehát az intézmény vezetője az ellátottak részére szervezett nyaralás, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenység költségeinek fedezésére, ha azt másként nem sikerült a támogatott lakhatás ellátottai számára biztosítani (pl. pályázati úton) eseti térítési díjat kérhet az ellátott törvényes képviselőjétől. Az ellátott ilyen esetekben kérelmet nyújt be az ellátott törvényes képviselője felé, amely kérelem tartalmazza a nyaralás, kirándulás egyéb szabadidős program várható költségeit is.

XII. Ellátási jogviszony megszűnésére vonatkozó szabályok

A Szt. 101. § (1) szerint a Szt. 94/C § szerinti megállapodást

- az ellátott, illetve törvényes képviselője indoklás nélkül,
- a fenntartó, vagy az általa megbízott személy a Szt. 101. § (2) bekezdése szerinti esetekben

írásban mondhatja fel.

A Szt. 101. § (2) bekezdése szerint a felmondásnak akkor van helye, ha

- az ellátott másik intézménybe történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
- az ellátott az együttélési szabályokat súlyosan megsérti,
- az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítési díj fizetési kötelezettségének - a Szt. 102. § szerint - nem tesz eleget
- az ellátott jogosultsága megszűnik.

A felmondási idő Szt. 101. § (3) b) pontja szerint 3 hónap.

Az együttélés szabályainak súlyos megsértése esetén a fenntartó a megállapodást azonnali hatállyal felmondja.

Amennyiben az ellátott az együttélés szabályaiban meghatározott szabályokat, időpontokat nem tartja be, úgy az intézményvezető az ellátottat első alkalommal szóbeli figyelmeztetésben, (írott formában), második alkalommal írásbeli figyelmeztetésben részesítheti, harmadik alkalommal az írásbeli figyelmeztetéssel együtt az ellátott megállapodását köteles azonnali hatállyal megszüntetni.

Ha a megállapodás felmondásának jogszerűségét az ellátott, a törvényes képviselője, a térítési megfizető személy vitatja, a felmondás kézhezvételétől számított 30 napon belül kérheti a bíróságtól a megállapodás jogellenes felmondásának megállapítását. Az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a bíróság jogerős határozatot nem hoz.

Az intézményi jogviszony megszűnése esetén az intézmény vezetője értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét

- a személyes használati tárgyak és a megőrzésre átvett értékek, vagyontárgyak elvitelének határidejéről, rendjéről és feltételeiről;
- az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről;
- az intézménnyel, illetve a jogosulttal szembeni követelésről, kárigényről, azok esetleges előterjesztési és rendezési módjáról.

Az együttélés szabályai súlyos megsértésének esetei.:

Esőemberekért Egyesület
Szent Gergely Támogatott Lakhatás

- ha az ellátást igénybevevő bejelentés nélkül éjszakára eltávozik, és hollétéről nem tájékoztatja a szolgáltatót,
- az ellátást igénybevevő agresszív viselkedése, mellyel sérti a szolgáltatás többi lakóját, illetve a segítőköt,
- ha a szolgáltatást igénybevevő bűncselekményt követ el,
- a lakótársak, valamint a segítők tetteleges bántalmazása,
- ha a szolgáltatást igénybe vevő ittas állapotban érkezik haza, vagy ittas állapotba kerül az intézményben,
- a nem saját tulajdonát képező berendezési, használati tárgyak megrongálása, eltulajdonítása,
- az ellátást igénybevevő vagy törvényes képviselője neki felróható okból nem fizet személyi térítési díjat.

Az együttélés szabályai megsértésének eseteiről az intézmény vezetője feljegyzést készít, amit a szolgáltatást igénybevevővel, illetve gondnokával ismertet.

Az intézmény vezetőjének kötelessége felhívni a lakó, illetve törvényes képviselőjének figyelmét arra a tényre, hogy amennyiben magatartásával - szándékosan – súlyosan megszegi, az intézmény belső rendjét úgy kezdeményeznie kell az intézményi jogviszony megszüntetését.

.

Jelen szakmai program - mellékletével együtt -napjától hatályos.

Tata, 2021. május

Esőemberekért Egyesület
elnök

FÜGGELÉK

Autizmus-specifikus elemek a szolgáltatások nyújtásában,

SAJÁT FELMÉRŐ ESZKÖZ 10-ES SKÁLÁN

Az értékelés irányadó szempontjai:

a.		önállóság		mértéke
b.	motiváltság,	belső	igény	mértéke
c.	csoportban	való	tevékenység	képessége
d.	a feladat összetettségének mértéke			

Az 1-4 érték szerint a fogyatékos személy még nem kezdeményez, a főszerep, az irányító szerep a segítőé, egyéni figyelmet, segítséget igényel. Az 5-9 értékekben a fogyatékos személy a kezdeményező, képes a csoportból kiválva kezdeményezni, a segítő tanácsadói szerepben van. A 10. szint a jól funkcionáló, ép ember szintje

1-4 közvetlenül irányított: a főszerep a segítőé, ő kezdeményezi a cselekvéseket - A segítő személy közvetlenül tevőlegesen és verbálisan/vizuálisan irányítja a fogyatékos személyt. **Egy segítő - egy fogyatékos az arány**

- 1. együttműködés** - egy segítő személy közvetlenül, a fogyatékos személy kezét irányítva, tevőlegesen segít, ketten végzik az adott folyamatot és verbálisan vagy vizuálisan is motiválja - az önállóság felé vezető út első lépcsője
- 2. erősen megtámogatott tevékenység: mozdulat-indítással és több csatornán eljuttatott információkkal erősen megtámogatott tevékenység (szóbeli, gesztussal kísért, vizuálisan kísért stb.)** - egy segítő személy közvetlenül, a fogyatékos személy kezét határozott mozdulat-indítással segíti, közben verbálisan vagy vizuálisan is motiválja
- 3. támogatott tevékenység: enyhe mozdulat-indítással és verbálisan támogatott** - egy segítő személy közvetlenül, a fogyatékos személy kezét laza mozdulat-indítással segíti, közben verbálisan vagy vizuálisan is motiválja
- 4. verbális vagy egycsatornás irányítással végzett tevékenység** - A segítő személy csak verbális vagy vizuális támogatást nyújt
- 5. - 9. közvetetten irányított:** a főszerep a fogyatékosé, ő a kezdeményező a cselekvéseket, a segítő tanácsadói szerepet tölt be - **A segítő személy csoportot irányít,** a motiváltság és az önállóság fokozásával
- 6. felügyelettel kísért feladatvégzés: az együtt tanult feladatok rögzültek, aktuálisan, de automatikusan végzi is** - Az adott szituációban motiváltság nélkül, automatikusan a tanult rövid feladatsort elvégzi a csoportban; **felügyelettel kísért feladatvégzés: a feladatmegoldásra belső készítetése van, ehhez tud irányítást kérni** - Önmaga észreveszi a feladatot, motivált és az aktuális feladatvégzéshez - kiválva a csoportból - segítséget kér
- 7. felügyelettel kísért feladatvégzés: a feladatmegoldásban felismeri saját tevékeny szerepét** - Önmaga észreveszi a feladatot, motivált és az aktuális feladatvégzésben önmaga kezd tevékenykedni - jól-rosszul - irányítást igényel

- 8. felügyelettel kísért feladatvégzés: a feladatmegoldáshoz a megfelelő eszközöket tevőlegesen hozzárendeli** - Önmaga észreveszi a feladatot, motivált és az aktuális feladatvégzésben önmaga kezd tevékenykedni, amihez munkaeszközt is használ - jól-rosszul - irányítást igényel
- 9. felügyelettel kísért feladatvégzés: valamilyen minőségi szinten a feladatot elvégzi** - Önmaga észreveszi a feladatot, motivált és az aktuális feladatot munkaeszkővel elvégzi - nem igényel irányítást - ellenőrzést igen
- 10. önállóan tudja és jó minőségben elvégzi a feladatot** - Önmaga észreveszi a feladatot, motivált és az aktuális feladatot munkaeszkővel elvégzi - nem igényel sem irányítást, sem ellenőrzést

Értékelési rendszer (eltérő)

III.1- 2 Társas- és párkapcsolati viselkedés

Társas viselkedés értékelése:

0-3=1 szint: a személy nem tesz különbséget a tárgyak, élőlények, ember között. Ha mégis különbséget tesz, ösztönösen viselkedik az őt körülvevő személyekkel, a saját gondolatai irányítják a viselkedését. Szélsőséges viselkedési szokásai vannak.

4-6=2 szint: tudja, hogy a társas viselkedésnek vannak szabályai, azokat alkalmanként alkalmazza a saját gondolatai, érzései, érdekei szerint. Szélsőséges viselkedési szokásait időben és térben képes bekorlátozni.

7-9=3 szint: a társas viselkedés szabályait elméletben ismeri, a gyakorlatban önmagát vezérli, nem differenciál, de felszólításra alkalmazza a szabályokat. Szélsőséges viselkedési szokásait feszült helyzetben gyakorolja, felszólításra időben, térben korlátozza.

10-12=4 szint: a társas viselkedés szabályait ismeri, differenciál, a helyes viselkedésre belső igénye van. Szélsőséges viselkedési szokásait feszült helyzetben gyakorolja, felszólításra időben, térben korlátozza.

13-15=5 szint: a tanult viselkedés szabályait strukturált helyzetben automatikusan alkalmazza. Feszült helyzetben előforduló szélsőséges viselkedési szokásait alkalmanként legyőzi, vagy képes „kibeszélni”.

16-18=6 szint: a tanult viselkedési szabályokat strukturálatlan helyzetben alkalmanként helyesen alkalmazza és tud hozzá segítséget kérni. Szélsőséges viselkedési szokásait többnyire legyőzi vagy „kibeszéli”.

19-21=7 szint: a tanult viselkedési szabályokat strukturálatlan helyzetben többnyire helyesen alkalmazza, figyelmeztetésre korrigál, de szélsőséges helyzetekben nem uralkodik önmagán.

22-24=8 szint: tanult viselkedési szabályokat strukturálatlan helyzetben többnyire helyesen alkalmazza, figyelmeztetésre korrigál, szélsőséges helyzetekben többnyire önuralma van.

25-27=9 szint: tanult viselkedési szabályokat strukturálatlan helyzetben többnyire helyesen alkalmazza, tud önmagától korrigálni, szélsőséges helyzetekben többnyire önuralma van, ha kell, önmagát korrigálja

28-30=10 szint: a tökéletesség szintje – ilyen nincs.

AUTIZMUS-SPECIFIKUS FELMÉRÉSEK

Önálló szabadidő

Megfigyelt felnőtt: Dátum:		
Felmérést végezte/értékelte:		
Tevékenység, eszköz	Értékel és	Megjegyzések

jelölések: – következetesen sikeres (a készség kialakult) időnként jó a megoldás, vagy
részben oldja meg (a készség alakul) sikertelen, vagy nem próbálkozik (készség még nem észlelhető)

Esőemberekért Egyesület
Szent Gergely Támogatott Lakhatás

Társas szabadidő

Megfigyelt felnőtt:

Dátum:

Felmérést végezte/értékelte:

Tevékenység, eszköz		

jelölések:

–

következetesen sikeres (a készség kialakult)

időnként jó a

megoldás, vagy részben oldja meg (a készség alakul)
(készség még nem észlelhető)

sikertelen, vagy nem próbálkozik

Feladatanalízis

Megfigyelt felnőtt:

Felmérést végezte/értékelte:

A feladat lépései	értékelés			segítségadás formája	Megfigyelt
	dátum :	dátum m:	dátum:		

általános

jelölések:

következetesen sikeres (a készség kialakult)

időnként

Receptív kommunikáció

Megfigyelt felnőtt:				
Felmérést végezte/értékelte:				
instrukció	segítségadás formája			Megjegyzés
	dátu m:	dátu m:	dátu m:	

Expresszív kommunikáció

Megfigyelt felnőtt:	helyszín/kontextus:		
Felmérést végezte/értékelte:			
Amit a felnőtt mond/vagy tesz	forma	értékelés funkció	szavak/ us kate

Szimbólumszint

Megfigyelt felnőtt:		helyszín/kontextus/időpont:
Felmérést végezte/értékelte:		
FELADAT	ÉRT.	
TÁRGY - TÁRGY (AZONOS)		
TÁRGY – FOTÓ		
TÁRGY - SZÍNES RAJZ		
TÁRGY - FEKETE-FEHÉR RAJZ		
FOTÓ – FOTÓ		
FOTÓ – SZÍNES RAJZ		
FOTÓ - FEKETE-FEHÉR RAJZ		
SZÍNES RAJZ - SZÍNES RAJZ		
SZÍNES RAJZ - FEKETE-FEHÉR RAJZ		
FEKETE-FEHÉR RAJZ - FEKETE-FEHÉR RAJZ		
SZÓKÉP – SZÓKÉP		
TÁRGY – SZÓKÉP		
SZÍNES RAJZ – SZÓKÉP		
FEKETE-FEHÉR RAJZ – SZÓKÉP		

NÉV:

46

EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERV (AUTIZMUS-SPECIFIKUS ELEMEI)

KOMMUNIKÁCIÓ

Expresszív

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

Receptív

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

ÖNKISZOLGÁLÁS

Személyi higiénia

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

Öltözködés

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

Étkezés

CÉL	
ESZKÖZ	
KONTEXTU	

S	
---	--

HÁZTARTÁSI TEVÉKENYSÉGEK

Terítés

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

Takarítás

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

Mosogatás

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

Főzés

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

Mosás

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

SZABADIDŐ

Önálló szabadidő

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

Társas szabadidő

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

TÉR-IDŐ SZERVEZÉS

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

SZOCIÁLIS KÉSZSÉGEK/TÁRSAS VISELKEDÉS

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

MUNKAKÉSZSÉGEK/MUNKAVISELKEDÉS

CÉL	
ESZKÖZ, MÓDSZER	
KONTEXTU S	

MOTIVÁCIÓ

VISELKEDÉS

KOGNITÍV KÉPESSÉGEK

MOZGÁSFEJLESZTÉS

MELLÉKLETEK

Megállapodás-tervezet, Egyéni szolgáltatási terv
Együttműködési megállapodás szolgáltatóval
Szervezeti és Működési Szabályzat,
Együttélés szabályai - tervezet

Melléklet1

Megállapodás

Jelen Megállapodás létrejött egyrészről:

a szolgáltatást nyújtó (továbbiakban: szolgáltató)

Megnevezése:

Címe:

Képviselője:

Telefonszáma:

másrészről

a) a szolgáltatást igénybe vevő személy:

neve:

születésineve:

születési helye:
.....

születés időpontja:

b) a szolgáltatást igénybe vevő személy törvényes képviselője/hozzátartozója:

neve:

születésineve:

telefonszáma:

lakó és tartózkodási helye, vagy értesítési címe
.....

c) kérelmező nagykorú gyermeke:

neve:

születési neve:

telefonszáma:

lakó és tartózkodási helye, vagy értesítési címe:

között **(a továbbiakban a) és b) pont együtt: szolgáltatást igénybe vevő személy)**, a mai napon, az alábbi feltételek szerint:

1. Az ellátás időtartama:

A szolgáltatást nyújtó a támogatott lakhatást:

a)év.....hónapjától kezdődőenévhónapjáig terjedő, **határozott** időre, vagy

b)év.....hónapjától kezdődően **határozatlan** időtartamra szólóan biztosítja.

A lakhatási szolgáltatást a szolgáltatást nyújtó az igénybevevő számára a következő címen biztosítja:.....
.....

2. A támogatott lakhatás szolgáltatásainak formája, módja és köre:

Az ellátás formája: a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátás.

Az ellátás típusa: támogatott lakhatás.

1.1 A támogatott lakhatás az alábbi szolgáltatásokat biztosítja az ellátott részére:

- a) a lakhatási szolgáltatást,
- b) az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében - a mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett – esetvitelt,
- c) a közszolgáltatások és a társadalmi életben való részvételt segítő más szolgáltatások igénybevételében való segítségnyújtást,
- d) a szolgáltatást igénybe vevő személy részére a komplex szükségletfelmérés eredménye alapján és igénye szerint, az alábbi táblázatban (x-szel) jelölt szolgáltatási elemeket, az ott meghatározott szervezet útján nyújtja.

Nyújtott szolgáltatási elemek (Kérjük, jelölje X-szel!)		Szolgáltató megnevezése
étkeztetés		
felügyelet		
gondozás		
tanácsadás		
készségfejlesztés		
pedagógiai segítségnyújtás		
gyógypedagógiai		

Esőemberekért Egyesület
Szent Gergely Támogatott Lakhatás

segítségnyújtás		
szállítás		
háztartási vagy háztartáspótló segítségnyújtás		

1.2 A támogatott lakhatásban folyamatosan biztosított a szolgáltatást igénybe vevő személy életvitelének támogatása. Ennek keretében az esetfelelős folyamatosan figyelemmel kíséri és támogatja az ellátást igénybevevő életkörülményeivel, életvitelével kapcsolatos egyéni szükségleteken alapuló döntéseinek a kialakítását és meghozatalát.

1.3 A támogatott lakhatás a szolgáltatást igénybevevő személy részére az egészségügyi ellátás keretében az egészségügyi alapellátáshoz, a szakorvosi, sürgősségi ellátáshoz, illetve a kórházi kezeléshez való hozzájutást biztosítja. Jogszámban meghatározott módon biztosítja az állapot fenntartásához és javításához szükséges gyógyszereket és a gyógyászati segédeszközöket, valamint egyéb, a komplex szükségletfelmérés alapján az egészségmegőrzés és egészségügyi kockázatok elkerülése érdekében támogatást nyújt a szolgáltatást igénybevevő számára.

1.4 Egyéni szolgáltatási terv

A szolgáltató, a szolgáltatást igénybevevő számára, a 2.1. d) pontjában meghatározott szervezet által kijelölt személy bevonásával egyéni szolgáltatási tervet készít a komplex szükségletfelmérés alapján. Az egyéni szolgáltatási tervben részletesen kifejtésre kerülnek mindazok a támogató tevékenységek, melyeket a komplex szükségletfelmérésben javasolt szolgáltatási elemek és szolgáltatások keretében biztosít a szolgáltató, az egyéni céloknak megfelelően.

Az egyéni szolgáltatási tervet a szolgáltatás nyújtásának kezdő időpontjától számított három hónap elteltével felülvizsgálják, ezt követően legalább félévente értékelik, illetve szükség esetén - a komplex szükségletfelmérés eredményére és tartalmára figyelemmel - módosítják.

3. A felek tájékoztatási kötelezettsége

2.1 A szolgáltatást igénybe vevő személy kijelenti és aláírásával elismeri, hogy a támogatott lakhatás igénybevételére vonatkozó megállapodás megkötése előtt a szolgáltató az alábbiakról tájékoztatta:

- a biztosított ellátás, szolgáltatások tartalmáról és feltételeiről,
- a felvételhez szükséges okiratokról, személyes használati tárgyairól, hozzátartozói nyilatkozatokról és más jogszabályban meghatározott feltételekről,
- a szolgáltatást nyújtó által vezetett írott és elektronikus nyilvántartásokról, a nyilvántartásokban vezetett adatokról, az adatvédelemre vonatkozó szabályok betartásának a módjáról,

- a szolgáltatást igénybe vevő és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás és a távozás, illetve visszatérés rendjéről,
- panaszjoguk gyakorlásának módjáról,
- az együttélés szabályairól, melynek egy példánya legkésőbb a Megállapodás megkötésével átadásra kerül,
- az igénybevétel megszűnésének, megszüntetésének eseteiről,
- a fizetendő térítési díjról, a térítési díj kiszámításának a módjáról, a teljesítés feltételeiről, a mulasztás következményeiről, valamint
- a szolgáltatást igénybe vevő jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

A szolgáltatást igénybe vevő személy kijelenti, hogy a fenti tájékoztatóban foglaltakat tudomásul veszi és egyidejűleg kötelezettséget vállal azok betartására, melyet jelen Megállapodás aláírásával megerősít.

2.2 A szolgáltatást igénybe vevő személy jelen megállapodás aláírásával elismeri, hogy:

- a tájékoztatásban foglaltakat tudomásul veszi és azt tiszteletben tartja,
- adatokat szolgáltat a szolgáltatást nyújtó által vezetett nyilvántartásokhoz,
- vállalja, hogy a saját, továbbá a közeli hozzátartozójának a szociális ellátásra való jogosultsága feltételében, valamint a nyilvántartásban szereplő adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli a szolgáltatást nyújtó vezetőjével.

2.3 A szolgáltatást nyújtó vezetője <vagy a fenntartó által megbízott személy> értesíti, illetve tájékoztatja a jogosultat és a megjelölt hozzátartozóját:

- az igénybevevő állapotáról, annak lényeges változásáról,
- az egészségügyi intézménybe való beutalásáról,
- az ellátás biztosításában felmerült akadályoztatásról, az ellátás ideiglenes szüneteltetéséről,
- az áthelyezés kezdeményezéséről, illetőleg kérelmezéséről,
- a díjfizetési hátralék következményeiről, valamint a behajtás érdekében kezdeményezett intézkedéséről.

4. A személyi térítési díj megállapítása, megfizetése:

3.1 *<Itt kell részletesen kifejteni a személyi térítési díj megállapításának szabályait az általános szabályokon kívül, az igénybevevő helyzetére vonatkoztatva:*

- *jövedelemnyilatkozat megtételével kapcsolatos tudnivalók*
- *térítési díjat megfizető/k/ személye*
- *jövedelemhányad mértéke*
- *lakhatási költség*
- *az együttélés szabályainak megállapítása szerint milyen összetevői vannak a közös költségnek*

- mit értünk a **ténylegesen igénybe vett** szolgáltatások alatt, milyen dokumentáció az alapja (pl. esetfelelős kimutatása az igénybevett szolgáltatásokról a szolgáltatói nyilvántartások alapján)
- jelentős pénzvagyon terhelésének szabálya / amennyiben releváns
- jelentős ingatlanvagyon terhelésének szabályai / amennyiben releváns
- ingyenes ellátás feltétele / amennyiben releváns
- költőpénz biztosításának feltétele / amennyiben releváns
- ellátmány fizetésének célja, feltételei, fizetett összege, elszámolás módja, az együttélési szabályokban foglaltak alapján
- térítési díj fizetés elmulasztásának jogkövetkezményei, fellebbezési lehetőség
- belépési hozzájárulás fizetésének szabályai / amennyiben releváns
- a fizetendő személyi térítési díj pontos összege a belépéskori komplex szükségletfelmérés alapján>

A jelen megállapodás alapján nyújtott ellátásért fizetendő **személyi térítési díj a lakhatási költségekből** és a komplex szükségletfelmérés alapján biztosított, ezen belül a tárgyhónapot megelőző hónapban **ténylegesen igénybe vett** szolgáltatások intézményi térítési díjának az összege alapján kerül meghatározásra.

3.2 A személyi térítési díjat az igénybevétel napjától..... napjáig kell megfizetni.

<A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjairól szóló 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet 31. § (1) bekezdés előírása alapján, ha az önkormányzat rendelete vagy a megállapodás másként nem rendelkezik, tárgyhónapot követő hónap 10-ig kell megfizetni>.

3.3 A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható, kivéve, ha az ellátást igénybevevő jövedelme olyan mértékben csökken, hogy a térítési díj fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni, vagy ha jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25 %-át meghaladó mértékben nő.

3.4 <Ez a pont opcióként szerepel: ha belépési hozzájárulás mellett dönt a fenntartó, akkor meghatározza, ha nem, akkor nem kell a megállapodásba belefoglalni. Fontos, hogy nem állami és egyházi fenntartó esetén csak a férőhelyek 50%-a vonatkozásában állapítható meg belépési hozzájárulás, és a férőhelyeket konkrétan meg kell határozni. BELÉPÉSI HOZZÁJÁRULÁS MEGÁLLAPÍTÁSA ESETÉN>

A Fenntartó sz. döntése alapján a <szolgáltatást nyújtó megnevezése, pontos címe, ahol a fenntartó döntése alapján a férőhely belépési hozzájárulás megfizetése mellett foglalható el> támogatott lakhatásban a belépési hozzájárulás összege:- Ft, azaz forint, amelyet a banknál vezetett 00000000-00000000– 00000000 számlára,év.....hónapnapjáig kell egy összegben megfizetni.

Jelen megállapodáshoz kapcsolódóan a belépési hozzájárulást <természetes személyazonosító adatok> fizeti meg, mint ellátást igénybe vevő/megfizetést vállaló személy.

<A befizetett belépési hozzájárulás időarányos visszafizetésének módját és visszafizetésének részletes szabályait itt és az **együttélés szabályaiban** is meg kell határozni: azt kell kifejtetni, hogy mit jelent az arányos rész, hogy napra, hónapra vagy évre vonatkoztatunk. Ki fizeti vissza, a szolgáltatást nyújtó, vagy a fenntartó? Utalással, készpénzben, mikor fizeti, hány napon belül stb.?>

5. A támogatott lakhatás igénybevételének megszűnése, megszüntetése

4.1 Az igénybevételre vonatkozó jogviszony *megszűnik*:

- a támogatott lakhatás jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- a határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve, ha az elhelyezés időtartama meghosszabbítható,
- a megállapodás felmondásával.

4.2 A támogatott lakhatás igénybevételének a megszüntetése, jelen megállapodás felmondása

- a) A támogatott lakhatás igénybevétele megszüntethető jelen megállapodásban szerződő felek egybehangzó, közös akarata eredményeként meghatározott időpontban.
- b) A szolgáltatást igénybe vevő személy, illetve törvényes képviselője indokolás nélkül írásban mondhatja fel a megállapodást.
- c) A szolgáltatást nyújtó vezetője írásban <állami fenntartású szolgáltatást nyújtó (szolgáltató) esetén a szolgáltatást nyújtó vezetője (szolgáltató vezetője), egyházi fenntartású és nem állami fenntartású szolgáltatást nyújtó (szolgáltató) esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy> mondhatja fel, az alábbi esetekben:
 - ha a szolgáltatást igénybe vevő személy másik intézménybe/támogatott lakhatásba történő elhelyezése indokolt, vagy további elhelyezése a komplex szükségletfelmérés eredménye alapján nem indokolt a szolgáltatás nyújtónál,
 - ha a szolgáltatást igénybe vevő személy az együttélés szabályait súlyosan megsérti,
 - ha az ellátott, a törvényes képviselője, vagy a térítési díjat megfizető személy, térítési díjfizetési kötelezettségének a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 102. §-a szerint nem tesz eleget.

4.3 A szolgáltatást nyújtó vezetője az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a szolgáltatást igénybe vevő személyt.

4.4 A felmondási idő nap/hónap.

Esőemberekért Egyesület
Szent Gergely Támogatott Lakhatás

<legfeljebbhárom hónap lehet, de a megállapodásban ettől rövidebb időt is meg lehet határozni, hosszabbat viszont nem>.

4.5 Amennyiben a szolgáltatást igénybe vevő személy vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri,

<Fenntartótól függően az alábbi opciók valamelyikét kell beilleszteni a megállapodásba:

- <állami fenntartó esetén az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a szolgáltatást nyújtó fenntartójához fordulhat <fenntartó megnevezése, címe>, ezt követően a fenntartó döntésének felülvizsgálata a döntés kézhezvételétől számított 30 napon belül a bíróságtól <járásbíróság/kerületi bíróság megnevezése, címe> kérhető. <*
- Egyházi és nem állami fenntartó esetén a bíróságtól kérheti a térítési díj megállapítását.>*

Fentieknek megfelelően <a fenntartó döntéséig vagy a bíróság jogerős határozatáig> az ellátást változatlan feltételek és a korábban megállapított személyi térítési díj megfizetése mellett biztosítja a támogatott lakhatás fenntartója.

4.6 A támogatott lakhatás igénybevételének megszűnése esetén a szolgáltatást nyújtó vezetője értesíti a szolgáltatást igénybe vevő személyt:

- a személyes használati tárgyak és a megőrzésre átvett értékek, vagyontárgyak elvitelének határidejéről, rendjéről és feltételeiről,*
- az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről,*
- a támogatott lakhatás igénybevételéből származó, illetve a jogosulttal és/vagy törvényes képviselőjével szembeni követelésről, kárigénnyről, azok esetleges előterjesztési és rendezési módjáról.*

6. Jelen megállapodás módosítására a szolgáltatást nyújtó vezetője <az alábbiakból a releváns opciót kell belefoglalmazni a megállapodásba>

- állami fenntartású szolgáltatást nyújtó (szolgáltató) esetén az intézményvezető (szolgáltató vezetője),*
- önkormányzati szolgáltatást nyújtó esetén – amennyiben a helyi rendelet nem szabályozza másként – az intézményvezető,*
- egyházi fenntartású, nem állami fenntartású szolgáltatást nyújtó (szolgáltató) esetén a fenntartó, illetve az általa megbízott személy>,*

és a szolgáltatást igénybe vevő személy közös megegyezése alapján kerülhet sor.>

7. A szolgáltatást nyújtó vezetője <az alábbiakból a releváns opciót kell belefoglalmazni a megállapodásba>

- állami fenntartású szolgáltatást nyújtó (szolgáltató) esetén az intézményvezető (szolgáltató vezetője),*
- önkormányzati szolgáltatást nyújtó esetén – amennyiben a helyi rendelet nem szabályozza másként – az intézményvezető,*

- egyházi fenntartású, nem állami fenntartású szolgáltatást nyújtó (szolgáltató) esetén a fenntartó, illetve az általa megbízott személy>és a szolgáltatást igénybe vevő személy kijelenti, hogy vitás kérdéseiket elsősorban tárgyalás útján rendezik.

Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a kapcsolódó jogszabályok, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezései az irányadók.

- 8. Jelen megállapodás gépelt oldalt tartalmaz, melyet a felek elolvasás és értelmezés után, mint akaratukkal megegyezőt írták alá. A megállapodás eredeti példányban készült, melyekből a felek mindegyike egy eredeti példányt kap kézhez, egy eredeti példány pedig az irattárba lefűzésre kerül.**

Kelt:

.....	
szolgáltatást igénybevevő személy	intézményvezető/a fenntartó képviselőjében

.....
törvényes képviselő <amennyiben releváns>

EGYÉNI SZOLGÁLTATÁSI TERV	
IGÉNYBEVEVŐ NEVE:	SZÜLETÉSI ÉV, HÓ, NAP:
RÖVIDTÁVÚ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA (6 hó)	
A KOMPLEX SZÜKSÉGLET FELMÉRÉS ALAPJÁN MEGHATÁROZOTT CÉLOK, SPECIFIKUS SZÜKSÉGLETEK (életkorból, akadályozottságból adódó igények): A hosszú és rövid távú cél(ok) meghatározása során figyelni kell arra, hogy a hosszú távú cél a távoli jövőben, a rövid távú célokon keresztül jutunk el. Ebből következik, hogy míg a hosszú távú cél általában egy cél, addig a rövid távú célok többek lehetnek.	
A KITŰZÖTT CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK IDŐTARTAMA:	
A KITŰZÖTT CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE:	
VÁRHATÓ EREDMÉNYEK:	

HOSSZÚTÁVÚ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA(3 év)
A KOMPLEX SZÜKSÉGLET FELMÉRÉS ALAPJÁN MEGHATÁROZOTT CÉLOK, SPECIFIKUS SZÜKSÉGLETEK (életkorból, akadályozottságból adódó igények):

**KOMPLEX SZÜKSÉGLETFELMÉRÉS ALAPJÁN A FELVETT RÖVID- ÉS HOSSZÚTÁVÚ CÉLOK ELÉRÉSÉNEK
BIZTOSÍTOTT TÁMOGATÁS**

A KITŰZÖTT CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK IDŐTARTAMA:

A KITŰZÖTT CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE:

VÁRHATÓ EREDMÉNYEK:

Esőemberekért Egyesület
Szent Gergely Támogatott Lakhatás

FELMÉRÉS ELKÉSZÍTÉSÉNEK IDŐPONTJA:			
FELMÉRŐ NEVE:			
SZOLGÁLTATÁSI ELEMEEK	SZOLGÁLTATÁSI ELEMEEK ALAPJÁN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK	TÁMOGATÁS GYAKORISÁGA/MÉRTÉKE	
FELÜGYELET			
ÉTKEZTETÉS			
GONDOZÁS			
KÉSZSÉGFEJLESZTÉ S			

TANÁCSADÁS			
PEDAGÓGIAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS			
GYÓGYPEDAGÓGIAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS			

SZÁLLÍTÁS			
HÁZTARTÁSI V. HÁZTARTÁST PÓTLÓ SEGÍTSÉGNYÚJTÁS			

KOCKÁZATI TÉNYEZŐK	
KOCKÁZATI TÉNYEZŐK JELLEMZŐI, ELŐFORDULÁSA:	A KOCKÁZATI TÉNYEZŐK ELHÁRÍTÁSI ESZKÖZE, MÓDJA, ELJÁRÁSRENDEJE:
A TÁRSADALOMBA ÉS A KÖZÖSSÉGBE TÖRTÉNŐ BEILLESZKEDÉS ÉRDEKÉBEN SZÜKSÉGES, KOOPERÁCIÓS	
SZOLGÁLTATÁSOK ELÉRÉSÉNEK SEGÍTÉSE IRÁNTI IGÉNYEK, CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA (egészségügyi ellátáshoz, oktatáshoz, foglalkoztatáshoz való hozzájutás megszervezése): A MINDENNAPI ÉLETETBEN A KÖZÖSSÉGBE TÖRTÉNŐ BEILLESZKEDÉST SZOLGÁLÓ IGÉNYEK CÉLOK (a szolgáltatás körébe nem tartozó külső programok):	

TÁMOGATÓI HÁLÓ	
CSALÁD, HOZZÁTARTOZÓK, BARÁTOK:	A BEVONÁS MÓDJA, TERÜLETE, HÁTTÉR GYAKORISÁGA:
LAKÓKÖZÖSSÉG:	A BEVONÁS MÓDJA, TERÜLETE, HÁTTÉR GYAKORISÁGA:
TÁGABB KÖRNYEZET:	A BEVONÁS MÓDJA, TERÜLETE, HÁTTÉR GYAKORISÁGA:
MUNKAHELYI KÖRNYEZET:	A BEVONÁS MÓDJA, TERÜLETE, HÁTTÉR GYAKORISÁGA:

INTÉZMÉNYVEZETŐ/ESETFELELŐS: _____

SZOLGÁLTATÁSI ELEMET NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÓ MUNKATÁRSA: _____

A SZOLGÁLTATÁSI TERV ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDŐ LAKÓ/GONDNOK/HOZZÁTARTOZÓ: _____

(Hely),

(Dátum)

A SZOLGÁLTATÁSI TERV FELÜLVIZSGÁLATA, ÉRTÉKELÉSE

A **hosszú-, és rövidtávú célok** eredményeinek **értékelése, módosítása** és a módosítások becsatolása.
Csak a komplex szükségletfelmérés elvégzése esetében szükséges teljesen új terv készítése és csak
igénybevevőnek a szolgáltatást megalapozó körülményeiben történt változás.

AZ ÉRTÉKELÉST KÉSZÍTETTE:
INTÉZMÉNYVEZETŐ/ESETFELELŐS:

SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTÓ INTÉZMÉNY NEVE/SZOLGÁLTATÓ VEZETŐJE:

A SZOLGÁLTATÁSI TERV ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDŐ LAKÓ/GONDNOK/HOZZÁTARTOZÓ

(Hely)

(Dátum)

Melléklet 2

Együttműködési megállapodás

megkötéséhez a szociális szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval, intézménnyel vagy egyéb szervezettel a szolgáltatási elemek nyújtására

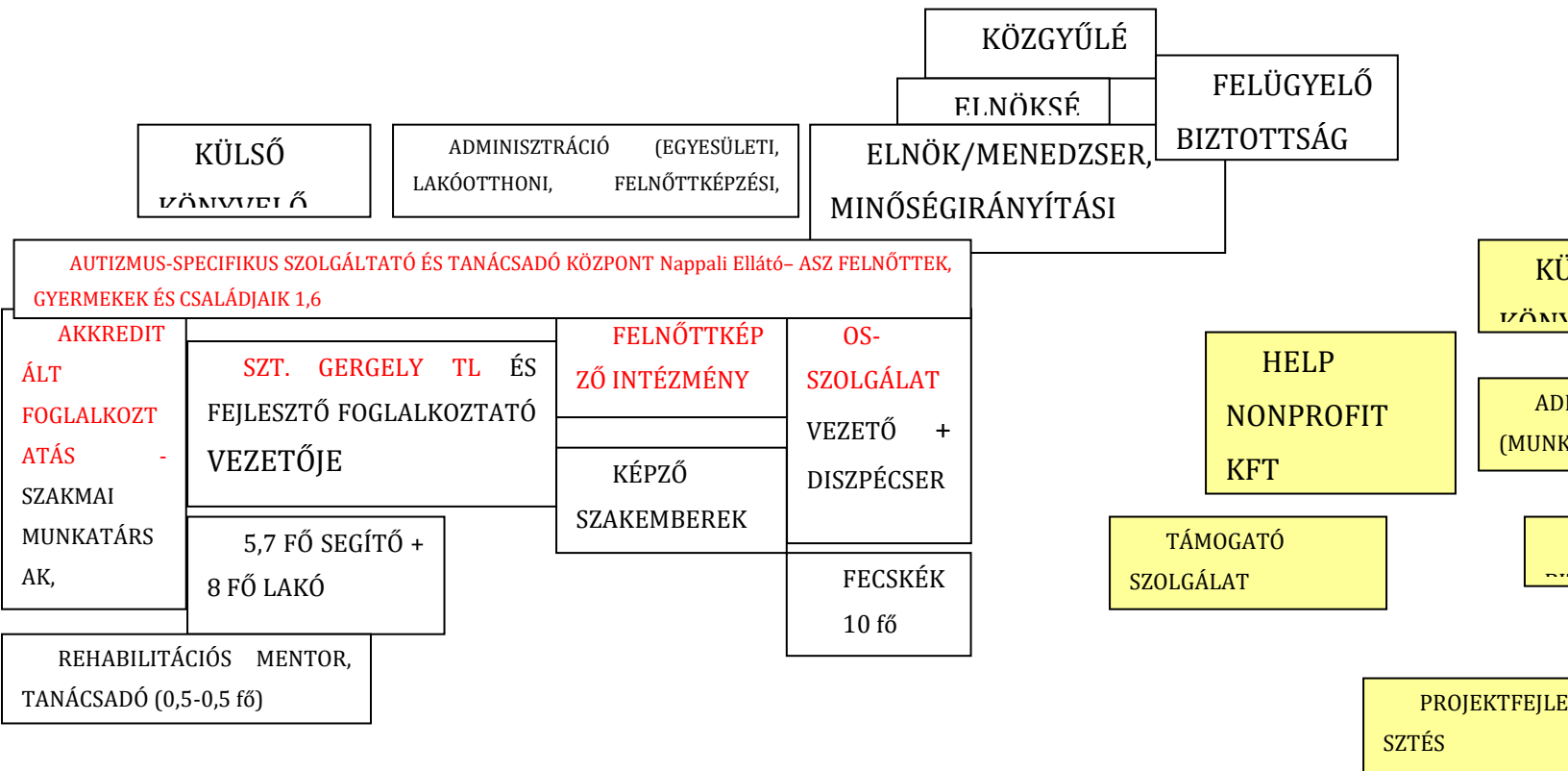
1. Szerződő felek adatai
2. Az együttműködési megállapodás tárgyára vonatkozó adatok
3. A szolgáltatás kezdetének időpontja és időtartama
4. Az együttműködés folyamatának, a szolgáltatásra való jogosultság megállapításának keretei
5. Szolgáltatásért fizetendő térítési díj
6. Együttműködési megállapodás szakmai keretei

7. Az Együttműködési megállapodás megszűnése, megszüntetése, záró rendelkezések

8. Aláírás

Melléklet 3

SZERVEZETI - ORGANOGRAM

A Szent Gergely Támogatott Lakhatás Szervezeti és Működési Szabályzata – tervezet

Az Esőemberekért Egyesület közhasznú céljai között az alapvető emberi szükséglet, a lakhatás biztosítása prioritást élvez. A támogatott lakhatásban részben önálló szakmai munkavégzés történik, önálló költségvetési kerettel rendelkezik, de nem önálló gazdálkodó.

A részben önálló szakmai munkát az ASZ Központ Nappali Ellátó Intézményének vezető autizmus-szakirányú végzettségű munkatársa szakmai irányítása egészíti ki. Az egyesület elnöke a munkáltatója valamennyi munkatársnak.

A Szent Gergely Támogatott Lakhatásban 4 órás intézményvezető és esetfelelősök (4-6 fő, és két részmunkaidős éjszakás) támogatják az itt élő autista és értelmi sérült igénybevevőket. A pontos létszámot a csoportbontásokkal létrejövő csoport-létszám határozza meg. A szervezet lapos képet mutat:

Az intézményvezető egyben esetfelelősi feladatokat is ellát.

Az intézményvezető felelős a szolgáltatási tervekben rögzített szolgáltatási elemek biztosításáért, nyomon követi a külső szolgáltatókkal kapcsolatos szakmai teljesítéseket. Figyelemmel kíséri az Együttélési Szabályokban rögzítettek betartását, kezdeményezi a szabályok esetleges módosítását. Összefogja a többi esetfelelős munkatárs munkáját, figyelemmel kíséri a belső és külső szolgáltatási elemek teljesülését, annak minőségét, adminisztrációját. Az intézményvezető az esetfelelősöket bevonva szervez olyan közösséget erősítő belső és külső programokat, melyek támogatják a lakóközösségen belüli kapcsolatok szorosabbá tételét.

Kapcsolatot tart a családokkal, szükség esetén – pl. egészségügyi probléma, kirívó viselkedésetérés – kialakítják az autizmus-szakmai javaslat alapján az esetfelelőssel és a családdal közösen a megoldásokat. A munkatársakkal kapcsolatosan közvetlen munkáltatói (szabadság, beosztások) jogokat gyakorol.

Koordinálja az igénybevevőkkel kapcsolatos munkákat:

- új igénybevevő érkezése esetén a kompatibilitás felmérése, az átmenetterm és beillesztés, beilleszkedés támogatásának koordinálása
- komplex szükségletfelmérés, annak felülvizsgálata,
- egyéni szolgáltatási terv készítése
- a viselkedési kockázatok elkerülésére tett javaslatok eljuttatása valamennyi munkatárshoz (nemcsak a TL-en belül, de a támogató, kiegészítő személyekhez is)
- a foglalkoztatási munkatársakkal kapcsolattartás, közös feladattervezés
- a fejlesztő foglalkozások szervezése, az eredményekről visszacsatolás
- a köz- és közösségi szolgáltatókkal kapcsolattartás

A munkatársak és az igénybevevők szabad döntése, hogy ki kinek az esetfelelőse. Valamennyi munkatárs a szükséges szociális szolgáltatási elemet valamennyi itt élő igénybevevő számára biztosítja, a végzett támogatásért felel. Az esetfelelősök végzettsége az autizmus-ellátás iránymutatásainak megfelelően a pedagógiai szemléletet megalapozza, emellett valamennyien alapfokú vagy középfokú autizmus-ismeretek képzésen, belső képzésen vettek részt, autizmus-tudással rendelkeznek: a természetes élethelyzeteket kihasználva a tanításba építik be a

fejlesztést. Az adott igénybevevő esetfelelőse felelősként végzi a vele kapcsolatos szervezési- és szakmai feladatokat:

- új igénybevevő érkezése esetén az átmeneterv szerinti beszoktatás megvalósítása, a többi igénybevevő felkészítése
- részvétel a Komplex szükségletfelmérés elkészítésében, felülvizsgálatában, az ennek megfelelő szükséges módosítások elvégzése az egyéni szolgáltatási tervben,
- a szolgáltatást igénybevevők pszichés és mentális támogatása,
- a kockázatok felmérése, a protokoll szerinti kezelés megszervezése
- támogatás a konfliktuskezelésben,
- állapotváltozás követése, szükséges intézkedések meghozatala,
- az Egyéni szolgáltatási terv elkészítése a Komplex szükségletfelmérés alapján, a szolgáltatást igénybevevő bevonásával,
- a Megállapodásban és az Egyéni szolgáltatási tervben megjelölt célok elérésének segítése,
- az Egyéni szolgáltatási terv végrehajtása: szervezési, koordinálási tevékenységgel,
- információnyújtás az intézményvezetőnek, a foglalkoztatást segítő szakembereknek, közreműködés a foglalkoztatási tervek készítésében,
- az igénybevevővel bizalmi kapcsolat kiépítése és fenntartása,
- az igénybevevők támogatása önrendelkezésük gyakorlásában, a döntések meghozatalában, a támogatott döntéshozatal alapelveinek szem előtt tartásával a szolgáltatást igénybevevő képviselője,

Az intézményvezető és az esetfelelősök heti rendszerességgel – szükség esetén rendkívüli alkalommal is – szakmai megbeszélést tartanak, melyen az itt élő igénybevevők viselkedéses kockázatainak kezelését, a motivációs készleteket átbeszélik, az autizmus-szakirányú gyógypedagógus szakmai iránymutatásainak aktuálisan szükséges területeit rögzítik. Az autizmus-szakmai iránymutatásban benne foglaltatik a viselkedéses jegyzőkönyvek értékelése, az alkalmazott megoldások további alkalmazása vagy változtatási javaslatok megtétele, javaslatlátétel a beavatkozásokra, majd a viselkedések további megfigyelési szempontjainak rögzítése. Az intézményvezető az eredményeket visszacsatolja.

Az éjszaka felügyeletet biztosító gondozó munkatársak mindenről informálódnak, ami nappal történt. Feladatuk, hogy valamennyi igénybevevő éjszakai nyugalmát elősegítsék, lecsengetve az esetleges nappali feszültséget. Rendelkeznek autizmus-tudással alapfokon.

Valamennyi munkatárs továbbtanulása, szakmai fejlődése lehetősége a fenntartó által biztosított, egyénenként megbeszélve támogatott.

A személyes dokumentációkon túli, jogszabályokban rögzített dokumentációt az egyesület irodai munkatársa végzi.

Szent Gergely Támogatott Lakhatás organogramja

ELNÖK

**8 fő autista,
halmozottan
fogyatékos felnőtt
igénybevevő**

ASZ Központ Nappali
Intézmény

HELP Nonprofit Kft
Támogató Szolgálat

Irodai munkatárs

SZT. GERGELY
TÁMOGATOTT
LAKHATÁS ÉS
FEJLESZTŐ
FOGLALKOZTATÓ
VEZETŐJE és
ESETFELELŐSÖK (4-6 fő +
2 részmunkaidős éjszakás
gondozó,) és
foglalkoztatásban segítő

Esőemberekért Egyesület
Akkreditált Foglalkoztató

Melléklet 4

Együttélési szabályok – tervezet

Mindenki szabadsága addig tart, amíg az a másik életminőségét nem befolyásolja. A szándékos károkozás nem megengedett.

Háztartási feladatok:

A reggeli napirend kirakásánál a napi háztartási feladatok, a bevásárlás elvégzését a szakmai munkatárs támogatásával megtervezik, ez része a strukturált napnak.

Konfliktusok elkerülése:

Amennyiben valakit a másik zavar, készségfejlesztés keretében a helyzetből való kimenekülést alkalmazza. Amennyiben mégis kialakul konfliktus, azt a szakmai munkatárs kezeli. Jelentős viselkedés-eltérésről a szakmai munkatárs viselkedéses jegyzőkönyvet készít. Külön jelzőrendszert nem működtetünk a kialakult konfliktusokra, mert soha nincsenek szakmai munkatárs nélkül.

Ki- és beköltözés rendje:

gondoskodik a tisztasági festésről.

Magántulajdon:

Azokat a tisztálkodási szereket, melyeket megszokott módon használnak, a saját pénzéből vásárolja meg az igénybevevő. Amennyiben elmaradt a beszerzés, a TL biztosít kölcsönben tisztálkodási szereket, melyeket utólag rendeznek.

Közös- és egyéni programok:

Az igénybevevők közösen döntenek arról, hogy milyen közös programokat valósítanak meg: kirándulás, játszótérezés, színház-látogatás, koncertlátogatás. Egyéb eseményeken a saját döntések alapján vesznek részt a szükséges támogatással.

Elektronikus eszközök:

A fenntartó egy, a közös televíziózáshoz szükséges modemet és az egész ingatlant lefedő wi-fi rendszert biztosít, az egyéni TV-készülékekhez külön kell kártyát igényelni a szolgáltatótól. A fenntartó biztosítja a vonalas telefont és egy mobil-készüléket, ezeken kívül mindenki használhatja a saját telefonját.

Mindenkinek biztosít a fenntartó tabletet, amelyen a saját játéakai, zenéi, filmjei elérhetőek. Továbbá a közös térben két lap-top áll rendelkezésre internet-elérhetőséggel.

További elektronikus eszközöket a magánlakrészekben mindenki a sajátját használja, melyekhez wi-fi elérhetőség biztosított.

Eszközök, berendezések karbantartása, cseréje:

A házban meghibásodott közös használatú berendezéseket a fenntartó javíttatja, cserélteti. A magánlakrész berendezési tárgyait az igénybevevő költségén javíttatja, cserélteti a fenntartó. Ugyanez vonatkozik a karbantartásokra (festés, csap-csere, egyéb javítások) is.

Rendkívüli helyzetek kezelése (pl. közművek-kimaradása):

A rendkívüli helyzetekre a jelen lévő szakmai munkatárs azonnal reagál, szükség esetén az intézményvezetőt, a fenntartót értesíti, tanácsot kér.

Állattartás:

A TL igénybevevők megállapodnak abban, hogy kisállatot, háziállatot nem tartanak az ingatlanon. Ugyanakkor szorgalmazzák a madarak és más, a városrészre jellemző természetes környezetben élő állatok ideszoktatását (pl. fészkek meghagyásával)

Kertművelés:

Kiskertet magas-ágyásban, virágágyásban és virágládákban van mód művelni, ezek a feladatok a készségfejlesztés céljával valósulnak meg. A fűnyírást, medence-karbantartást a foglalkoztatásban támogató személy egy-egy lakó bevonásával végzi.